Toiminta- ja taloussuunnitelma 2026–2029

Valtiontalouden tarkastusvirasto

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2026–2029

Valtiontalouden tarkastusviraston toiminta- ja taloussuunnitelma

Dnro 553/02.01.01.00/2025

Valtiontalouden tarkastusviraston toiminta- ja taloussuunnitelmassa määritellään tarkastusviraston toiminnan ja talouden keskeiset tavoitteet ja linjaukset suunnitelmakaudelle 2026–2029. Toiminta- ja taloussuunnitelmaan on kirjattu, miten tarkastusviraston strategiaa toteutetaan käytännössä, miten käytetään tarkastusvirastolle osoitettuja voimavaroja ja miten viraston toimintaa kehitetään. Lisäksi toiminta- ja taloussuunnitelma sisältää tarkastusviraston henkilöstövoimavara- ja määrärahakehyslaskelmat sekä koulutus- ja hankintasuunnitelmat.

Helsingissä 17. marraskuuta 2025

Sami Yläoutinen
pääjohtaja

Tuula Sandholm
johtaja

Sisällys

1 Tarkastusviraston toimintaympäristön kuvaus 4

2 Valtiontalouden tarkastusviraston strategia 2024–2030 4

2.1 Strateginen tehtävä, painopisteet, mahdollistajat ja arvot 4

2.2 Vaikuttavuus- ja tulostavoitteet 5

3 Tarkastusviraston organisaatio ja tehtävät 9

4 Tarkastusviraston yksiköiden tavoitteet ja painopisteet sekä kehittämistoimet 9

4.1 Tarkastustoiminta 9

4.2 Valvontatoiminta 13

4.3 Yhteiset palvelut 15

4.4 Kehittämishankkeet 17

5 Hankinnat 17

6 Riskienhallinta ja sisäinen tarkastus 18

6.1 Sisäinen tarkastus 18

7 Talouden linjaukset ja määrärahalaskelma 19

7.1 Toimintamenot 19

7.2 Investointimenot 20

8 Henkilöstösuunnitelma 20

8.1 Henkilöstövoimavarojen käyttö 20

8.2 Henkilöstön osaamisen kehittäminen 21

8.3 Työhyvinvointi 22

Liitteet 23

Liite 1: Määrärahakehyslaskelma 2026–2029 23

Liite 2: Määrärahalaskelma (TTS-laskelma) 24

Liite 3: Henkilöstövoimavarakehys 2026–2029 25

Liite 4: Hankintasuunnitelma 26

Liite 5: Koulutussuunnitelma 29

1 Tarkastusviraston toimintaympäristön kuvaus

Valtiontalouden tarkastusvirasto on eduskunnan yhteydessä toimiva riippumaton ulkoinen tarkastusviranomainen. Tarkastusviraston lakisääteisenä tehtävänä on tarkastaa valtion taloudenhoidon laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta sekä valvoa puolue- ja vaalirahoitusta sekä avoimuusrekisterin käyttöä. Lisäksi tarkastusvirasto käsittelee valtion varoja ja taloudenhoitoa koskevia kantelu- ja väärinkäytösilmoituksia.

Tarkastusviraston lakisääteinen finanssipolitiikan valvontatehtävä on esitetty (HE 167/2025 vp) siirrettävän tarkastusvirastolta Talouspolitiikan arviointineuvostolle vuoden 2026 alusta. Lisäksi tarkastusvirastolle on esitetty uutta poliittisen mainonnan valvontatehtävää, jonka käsittely niin ikään on kesken eduskunnassa syksyllä 2025. Eduskunnassa on käsittelyssä myös viraston tarkastusoikeuksiin liittyvä muutos, jonka mukaan tarkastusvirastolle tulisi oikeus jatkossa tarkastaa Kansaneläkelaitoksen toiminnan ja taloudenhoidon tarkoituksenmukaisuutta, tuloksellisuutta ja laillisuutta.

Tarkastusviraston strategiakaudella 2024–2030 painopisteenä on vahvistaa viraston tarkastus- ja valvontatyöllä hallinnon tilivelvollisuutta eduskunnalle ja kansalaisille. Virasto tuottaa valtiontalouden ja taloudenhoidon kannalta merkittävistä asioista luotettavaa ja olennaista tietoa tarkastus- ja valvontaoikeuksiaan tarkoituksenmukaisesti ja suunnitelmallisesti hyödyntäen. Virasto vahvistaa toiminnallaan tehokasta ja lainmukaista hallintoa sekä edistää tuottavuutta, taloudellisuutta ja kustannusvaikuttavuutta valtionhallinnossa.

Valtionhallintoa, julkista taloutta ja samalla tarkastusviraston toimintaympäristöä leimaavat vahvasti toiminta- ja taloussuunnitelmakaudella (TTS) 2026–2029 julkisen talouden säästötoimet. Julkisen talouden haasteet jatkuvat ja valtiontalouden näkymät ovat edelleen epävarmoja. Pääministeri Orpon hallitusohjelman tavoitteena on ollut julkisyhteisöjen rahoitusaseman koheneminen ja velkaantumiskehityksen kääntäminen. Hallitusohjelmassa linjattujen toimenpiteiden lisäksi hallitus päätti keväällä 2025 uusista lisäsopeutustoimista, jotka tarkoittavat muun muassa merkittäviä voimaantulevia lisäsäästöjä valtionhallinnolle ja ne vaikuttavat myös tarkastusviraston toimintaympäristöön. Talouspoliittisen ministerivaliokunnan 24.6.2025 linjauksen mukaisesti tuottavuustoimia ovat mm. valtionhallinnon tehtävien ja velvoitteiden vähentäminen, konsernipalveluiden käytön laajennukset, palveluntuotannon tehostaminen sekä digitalisaation ja tekoälyn hyödyntämisen vahvistaminen. Tehostamistoimena on esitetty myös kirjanpitoyksiköiden tilinpäätös- ja toiminta- ja taloussuunnittelunormiston uudistamista.

Hallinnon on kuitenkin säästöistä huolimatta turvattava lakisääteisten tehtävien hoitaminen. Tarkastus- ja valvontatoiminnan onnistunut kohdentuminen on talouden nykyisissä olosuhteissa erittäin tärkeää. Tarkastusviraston tarkastus- ja valvontatoiminnan tarkoituksena on turvata julkisten varojen käytön tuloksellisuutta ja lainmukaisuutta sekä ylipäänsä edistää hallinnon tuottavuutta, taloudellisuutta ja kustannusvaikuttavuutta.

Yleinen teknologinen kehitys ja tekoälyn käyttöönotto jatkuu edelleen nopeana. Uusien teknologioiden ja menetelmien hyödyntäminen myös tarkastus- ja valvontatoiminnassa on tärkeää, ja se on huomioitu viraston strategiassa sekä toiminta- ja taloussuunnitelmassa.

Tarkastusvirasto on toiminut nykyisessä organisaatio- ja johtamismallissa kolme vuotta ja toteuttanut uutta strategiaa vuodesta 2024 lähtien. Uuden organisaatio- ja johtamismallin sekä strategian lähtökohtana on ollut mahdollistaa perustehtäviemme tehokas ja tuloksellinen hoitaminen. Toimintamme strategisten painopisteiden saavuttaminen edellyttää ammattitaidostamme ja työyhteisön hyvinvoinnista huolehtimista, digitalisaation ja uusien menetelmien hyödyntämistä sekä tehokasta ja avointa toimintatapaa.

2 Valtiontalouden tarkastusviraston strategia 2024–2030

2.1 Strateginen tehtävä, painopisteet, mahdollistajat ja arvot

Toiminta- ja taloussuunnittelu perustuu tarkastusviraston uuteen, vuosien 2024–2030 strategiaan ja siinä asetettuihin painopisteisiin. Tarkastusviraston strategisena tehtävänä on turvata kestävää julkisen talouden hoitoa sekä tehokkaasti ja avoimesti toimivaa valtionhallintoa.

Strategian lähtökohta on, että tarkastusvirasto keskittyy perustehtäviensä hoitamiseen vaikuttavasti ja tehokkaasti. Tarkastusviraston strategiassa on määritelty strategiakauden painopisteet ja niiden mahdollistajat. Niiden toteutumista seurataan viraston vaikuttavuus- ja tulostavoitteina.

Tarkastusviraston arvot ovat vastuullisuus, objektiivisuus ja rohkeus. Ne ohjaavat tarkastusviraston sisäisen ja ulkoisen toiminnan tapaa.

2.2 Vaikuttavuus- ja tulostavoitteet

Tarkastusviraston toiminnan vaikuttavuus rakentuu siitä, että virasto toteuttaa perustehtäviään tehokkaasti ja laadukkaasti ja saavuttaa tulostavoitteensa. Vaikuttavuutta seurataan tulostavoitteiden saavuttamisen lisäksi sidosryhmäkyselyin sekä keräämällä tieto siitä, kuinka hyvin hallinto toteuttaa viraston tarkastussuosituksia.

Tarkastusviraston vaikuttavuus- ja tulostavoitteet on johdettu strategiakauden painopisteistä.

Tarkastusviraston toiminnan strategiset painopisteet ovat

1. **Tarkastus- ja valvontatyöllä tarkastusvirasto vahvistaa hallinnon tilivelvollisuutta eduskunnalle ja kansalaisille.** Varmistamme eduskunnan valtiontaloudellisen vallan toteutumista, ja edistämme julkisten varojen käytön läpinäkyvyyttä ja avoimuutta.
2. **Tarkastusvirasto tuottaa tarkastus- ja valvontatyön avulla luotettavaa ja olennaista tietoa valtiontalouden ja taloudenhoidon kannalta merkittävistä asioista.** Hyödynnämme tarkastusoikeuksiamme tarkoituksenmukaisesti ja suunnitelmallisesti. Tarkastustoimintamme valintoja ohjaavat valtiontaloudellinen merkitys, riskit tuloksellisuudelle ja lainmukaisuudelle sekä tarkastettavuus. Turvaamme kestävää julkisen talouden hoitoa.
3. **Tarkastusvirasto tukee toiminnallaan tehokasta ja lainmukaista hallintoa.** Toiminnalla edistetään hallinnon tuottavuutta, taloudellisuutta ja kustannusvaikuttavuutta sekä vahvistetaan hyvän hallinnon toteutumista. Hallinto huomioi kannanottomme ja suosituksemme toiminnassaan.

Taulukko 1: VTV:n vaikuttavuustavoitteiden toteutumat, ennusteet ja tavoitteet: tarkastussuositusten toteutuminen ja sidosryhmien näkemykset VTV:n vaikuttavuudesta

Vaikuttavuus	Toteutuma 2023	Toteutuma 2024	Ennuste 2025	Tavoite 2025	Tavoite 2026	Tavoite 2027	Tavoite 2028	Tavoite 2029
Tilintarkastussuositusten toteutuminen kokonaan tai osittain, %	93	91	-	85	85	85	85	85
Muiden tarkastusten suositusten toteutuminen kokonaan tai osittain, %	81	85	-	82	82	84	84	84
Sidosryhmät arvioivat VTV:n toiminnan vaikuttavaksi (sidosryhmäkysely, % vastaajista)	-	79	-	-	70	-	70	-

Tulostavoitteet

Tarkastusviraston tarkastus- ja valvontasuunnitelmaan kirjataan tarkastus- ja valvontatoiminnan aiheet, niiden valintaperusteet sekä suunnittelukauden painopisteet.

Strategisista mahdollistajista riippuu se, onnistuuko tarkastusvirasto strategisten painopisteiden mukaisessa toiminnassa. Tulostavoitteissa onnistuminen luo edellytykset ja perustan viraston toiminnan vaikuttavuudelle. Toiminnan tulee olla tuloksellista ja viraston voimavarat tulee suunnata tehokkaasti yhteiskunnallisen vaikuttavuuden saavuttamiseksi.

1. **Tarkastusvirasto toimii tehokkaasti sekä avoimesti ja on omasta toiminnastaan tilivelvollinen.** Tarkastusvirasto toteuttaa tarkastus- ja valvontatehtävänsä tehokkaasti ja vaikuttavasti. Olemme aikaansaavia. Laadukkaat ja tehokkaat prosessit ja toimintatavat mahdollistavat viraston tuloksellisen toiminnan. Olemme kustannustietoisia omassa toiminnassamme. Toimimme avoimessa vuorovaikutuksessa hallinnon ja sidosryhmien kanssa.
2. **Tarkastusvirasto hyödyntää digitalisaatiota ja uusia teknologioita toiminnassaan.** Virasto hyödyntää tiedonmuodostuksessa datan mahdollisuuksia sekä monipuolisia menetelmiä, aineistoja ja teknologioita. Toiminta ja johtaminen perustuvat ajantasaisen tiedon hyödyntämiseen.

3. **Henkilöstö on ammattitaitoista ja motivoitunutta ja työyhteisömme voi hyvin.** Huolehdimme työhyvinvoinnista, ammattitaidon ylläpidosta ja kehittämisestä, jaamme osaamistamme ja opimme muilta. Kannamme vastuumme työyhteisön jäseninä, ja edistämme luottamukseen perustuvaa toimintakulttuuria. Kehitymme johtamis- ja esihenkilötyössä.

Tulostavoitteiden edistymisestä ja toteutumisesta raportoidaan säännöllisesti tilinpäätöksen yhteydessä.

Toiminnallista tuloksellisuutta koskevat keskeiset tunnusluvut (taulukoissa 2–4 ei ole esitetty tietoja, jos tietoja ei ole ollut saatavilla tai asetettu tavoite on uusi):

Taulukko 2: Toiminnallisen tehokkuuden tunnuslukujen toteutumat, ennuste sekä tavoitteet. Kustannustiedot sisältävät sekä välittömät että välilliset kustannukset. Tuottavuuslukujen henkilötyövuodet (htv) sisältää kyseiseen toimintaan käytetyn työajan. LTF-tarkastukset ovat laillisuus- tuloksellisuus- ja finanssipolitiikan tarkastuksia.

Taloudellisuus	Toteutuma 2023	Toteutuma 2024	Ennuste 2025	Tavoite 2025	Tavoite 2026	Tavoite 2027	Tavoite 2028	Tavoite 2029
LTF-tarkastusten kesto/läpimenoaika (vrk, sisältää suunnittelun)	432	472	382	410	410	410	410	410
LTF-kertomuksen kustannus (€)	356 749	397 716	405 604	410 000	410 000	410 000	410 000	410 000
Tilintarkastuskertomuksen kustannus (€)	51 040	50 281	50 150	51 000	51 000	51 000	51 000	51 000
Jälkiseurantaraportin kustannus (€)	10 670	8 756	10 214	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Puoluetarkastuksen kustannus (€)	8 404	11 809	-	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Ratkaistujen kanteluiden käsittelyaika (vrk)	-	114	-	300	250	200	200	200
Puolue- ja vaalirahoitusvalvonnan kokonaiskustannukset (€)	859 260	786 419	1 034 077	900 000	950 000	1 050 000	1 050 000	1 050 000
Avoimuusrekisteritehtävän kokonaiskustannukset (€)	493 022	666 937	624 419	500 000	400 000	400 000	350 000	350 000
Ydintoimintaan käytetyn työpäivän kustannus (€)	802	819	807	825	825	825	825	825
Sisäisten tukipalveluiden palkkakustannusten osuus viraston kokonaispalkkakustannuksista (%)	18,2	17,9	17,2	18	18	17	17	17
Välillisten kustannusten osuus kokonaiskustannuksista (%)	52,5	51,8	50	52	52	51	51	51

Tuottavuus	Toteutuma 2023	Toteutuma 2024	Ennuste 2025	Tavoite 2025	Tavoite 2026	Tavoite 2027	Tavoite 2028	Tavoite 2029
Tarkastus- ja valvontakertomusten määrä (ml. eduskuntakertomukset) / htv	1,7	1,5	1,6	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Jälkiseurantaraporttien määrä/htv	18,3	22,1	17	23	23	23	23	23
Puoluetarkastusten määrä/htv	26	20	-	23	29	29	29	29
Henkilötyövuosien kohdentuminen ydintoimintaan, %	69	69	70	75	75	75	75	75

Taulukko 3: Tuotosten ja laadunhallinnan tunnuslukujen toteutumat, ennuste ja tavoitteet.

Tuotokset	Toteutuma 2023	Toteutuma 2024	Ennuste 2025	Tavoite 2025	Tavoite 2026	Tavoite 2027	Tavoite 2028	Tavoite 2029
Tarkastus- ja valvontakertomusten määrä kokonaisuutena	**90**	**89**	**91**	**89**	**90**	**93**	**91**	**91**
Eduskuntakertomusten määrä	4	4	4	4	2	4	2	2
Tilintarkastuskertomusten määrä	71	69	70	69	70	70	70	70
LTF-tarkastuskertomusten määrä	15	16	17	16	18	19	19	19
Puoluetarkastusten määrä	52	36	61	40	50	50	50	50
Jälkiseurantaraporttien määrä	22	11	14	15	15	15	15	15
VTV.fi-sivuston julkaisutosion yksilöidyt sivun katselut	34 673	32 183	37 380	35 000	36 000	36 000	36 000	36 000

Laadunhallinta	Toteutuma 2023	Toteutuma 2024	Ennuste 2025	Tavoite 2025	Tavoite 2026	Tavoite 2027	Tavoite 2028	Tavoite 2029
Tarkastuskohteiden palaute tarkastustiedon olennaisuudesta on positiivista (% vastaajista) *	69	83	-	85	85	85	85	85
Tarkastuskohteiden palaute yhteistyöstä tarkastusprosessin aikana on positiivista (% vastaajista)	88	94	-	90	90	90	90	90
Sisäisen asiakaskyselyn tulokset (1–5)	4,1	-	-	4,0	-	4,5	-	4,5
Tarkastusviraston julkaisut ovat hyödyllisiä (sidosryhmäkysely % vastaajista)	-	48	-	-	80	-	80	-

*) Tarkastuskohteiden palautteissa on kysytty vuoteen 2023 asti myös tarkastustiedon ajankohtaisuudesta olennaisuuden lisäksi.

Taulukko 4: Henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen tunnuslukujen toteutumat, ennuste ja tavoitteet.

Voimavarat	Toteutuma 2023	Toteutuma 2024	Ennuste 2025	Tavoite 2025	Tavoite 2026	Tavoite 2027	Tavoite 2028	Tavoite 2029
Henkilöstön määrä (htv)	143	148,1	152,1	151,5	148,5	148,5	148,5	148,5
Työtyytyväisyysindeksi (1–5) **	3,8	3,9	3,2	3,8/3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
Johtajuusindeksi (1–5) **	3,8	3,9	3,2	3,8/3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
Koulutustasoindeksi	6,7	6,9	-	6,8	6,8	6,8	6,8	6,8
Tilintarkastajan ammattitutkintojen määrä (lkm)	42	45	-	50	50	50	50	50
Digikypsyystaso (1–5)	-	-	2,4	3,0	-	3,0	-	3,0
Koulutukseen käytetty aika pv/htv	5,0	5,2	4,2	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Sairaspoissaolojen määrä pv/htv	4,5	6,0	5,3	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
Työterveyshuollon kustannukset nettona €/htv	1 119	1 761	-	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000

**) Kyselyn sisältö ja asteikko ovat muuttuneet vuodesta 2025 alkaen. Vuoteen 2024 asti asteikko on ollut 1–5. Toteutumat eivät ole vertailukelpoisia edellisiin vuosiin.

3 Tarkastusviraston organisaatio ja tehtävät

Tarkastusvirasto toimii linjaorganisaationa, jota johtaa pääjohtaja. Tarkastusvirasto on organisoitu kolmeen yksikköön, jotka ovat tarkastus-, valvonta- ja yhteiset palvelut -yksiköt. Tarkastusyksikössä toteutetaan jatkuvaluonteiset tarkastukset sekä aihealueiltaan vaihtuvat tarkastukset, valvontayksikössä toteutetaan valvontatehtäviä, avoimuusrekisteritehtävä, kantelu- ja väärinkäytösilmoitusten käsittely sekä finanssipolitiikan tarkastuksia. Yhteiset palvelut -yksikössä toteutetaan koko virastolle yhteisiä palveluita ja prosesseja. Tarkastusyksikkö jakaantuu yhdeksään ryhmään, valvontayksikkö kahteen ja yhteiset palvelut neljään ryhmään.

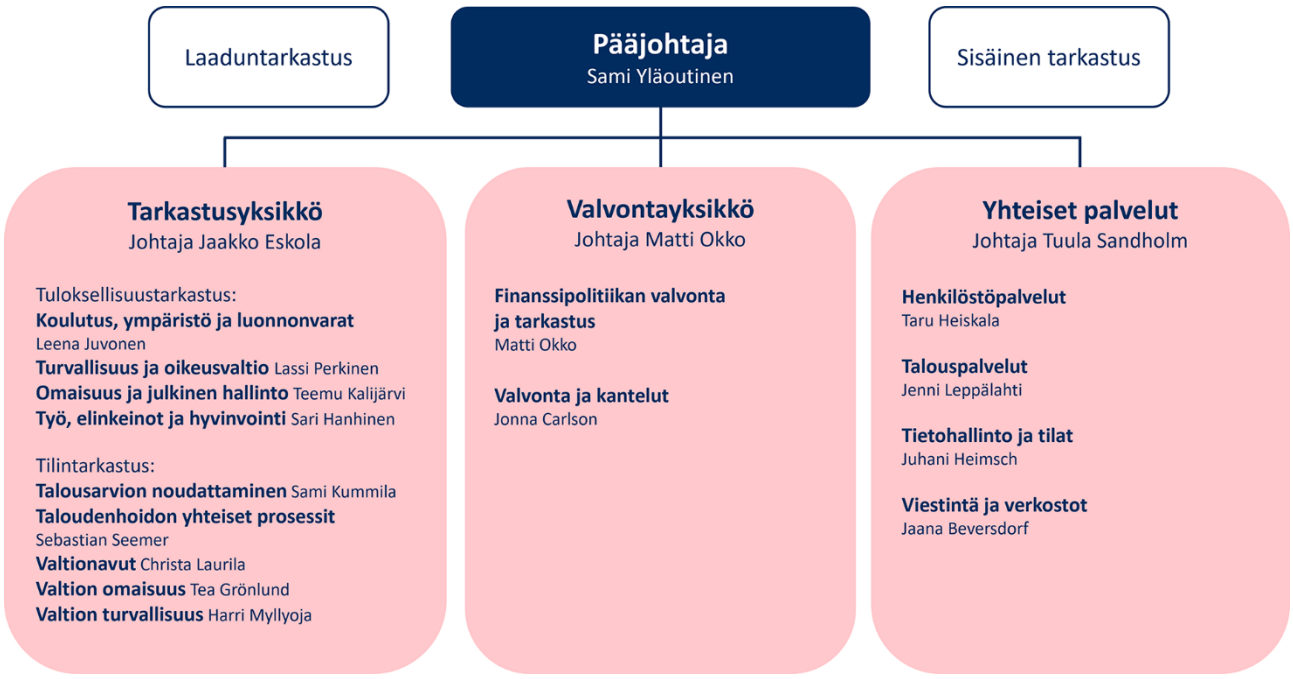

Kuvio 1: Valtiontalouden tarkastusviraston organisaatio.

Tarkastusviraston tehtävä on turvata eduskunnan valtiontaloudellista valtaa ja varmistaa, että valtiontaloutta hoidetaan lainmukaisesti, avoimesti ja tuloksellisesti. Tarkastusvirasto tarkastaa valtion taloudenhoitoa ja valtiontalousarvion noudattamista, turvaa vaali- ja puoluerahoituksen sekä vaikuttamistoiminnan avoimuutta sekä uutena tehtävänä valvoo poliittista mainontaa.

4 Tarkastusviraston yksiköiden tavoitteet ja painopisteet sekä kehittämistoimet

4.1 Tarkastustoiminta

Tarkastusviraston perustuslaillinen tehtävä on tarkastaa valtion taloudenhoitoa ja valtion talousarvion noudattamista. Tarkastusvirastosta annetun lain mukaisena tehtävänä on tarkastaa valtion taloudenhoidon laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta sekä talousarvion noudattamista. Olennaisilta osin tätä tehtävää ja eduskunnan antamaa toimeksiantoa toteutetaan tarkastusyksikössä. Lisäksi tarkastusvirastolla on toimeksianto huolehtia yhtäläisen suojan periaatteen toteutumisesta myös EU-varainsiirtojen osalta.

Tarkastustoiminnallaan tarkastusvirasto varmistaa eduskunnan valtiontaloudellisen vallan toteutumista ja edistää julkisten varojen käytön läpinäkyvyyttä ja avoimuutta.

Tarkastustoiminnan keskeinen tehtävä on tuottaa luotettavaa ja olennaista tarkastustietoa valtiontalouden ja taloudenhoidon kannalta merkittävistä asioista. Tarkastustoimintamme valintoja ohjaavat valtiontaloudellinen merkitys, riskit

tuloksellisuudelle ja lainmukaisuudelle sekä aiheen tarkastettavuus. Tarkastusviraston velvollisuutena on arvioida säännöllisesti tarkastustehtävänsä ja tarkastusoikeuksiensa kautta toimintaympäristön muutoksia. Valtiontalouden näkökulmasta riskit ja olennaisuudet ovat myös jatkuvassa muutoksessa. Tarkastusyksikössä huolehditaan olennaisilta osin siitä, että tarkastusvirasto arvioi kattavasti koko tarkastuskohteemme potentiaalisia tarkastusaiheita, näiden olennaisuuksia sekä tuloksellisuuden ja laillisuuden riskejä.

Tarkastusvirasto hyödyntää tarkastusoikeuksiaan tarkoituksenmukaisesti ja suunnitelmallisesti. Tarkastustehtävän ja tarkastusoikeuksien kautta muodostuva kokonaisuus edellyttää tarkastusvirastolta ammatillista harkintaa tarkastusten suuntaamiseksi valtiontalouden ja valtiontalouden hoidon näkökulmasta olennaisiin asioihin sekä niihin asiakokonaisuuksiin, jotka sisältävät valtiontalouden näkökulmasta merkittäviä laillisuuden tai tarkoituksenmukaisuuden riskejä.

Tarkastustoiminnan tavoitteena on myös tukea tehokasta ja lainmukaista hallintoa, edistää hallinnon tuottavuutta, taloudellisuutta ja kustannusvaikuttavuutta sekä vahvistaa hyvän hallinnon toteutumista. Tavoitteena on, että hallinto huomioi viraston kannanotot ja suositukset toiminnassaan. Tarkastusvirasto seuraa systemaattisesti suositusten toimeenpanoa.

Viraston tarkastustyö perustuu ylimpien tarkastusviranomaisten kansainvälisen järjestön INTOSAIn (International Organization of Supreme Audit Institutions) hyväksymien ISSAI-standardien mukaisiin tarkastuslajeihin. Tarkastuslajit ja -standardit antavat osittain tavoitteet tarkastustyön sisällölle sekä metodologialle. Tarkastuslajit muodostavat selkeän perustan tarkastusosaamisen kehittämiselle. Tarkastusvirasto toteuttaa tarkastustehtäväänsä suorittamalla tilintarkastuksia, tuloksellisuustarkastuksia, laillisuustarkastuksia ja finanssipolitiikan tarkastuksia.

Tarkastusyksikkö vastaa osaltaan tarkastusviraston toteuttamien tarkastusten suuntaamisesta, aihevalinnan valmistelusta sekä tarkastusten laadunhallinnasta. Tarkastusryhmien päälliköt vastaavat osaltaan tarkastusryhmän sisällöllisen vastuualueen seurannan organisoimisesta ja tarkastusaiheiden valmistelusta.

Tarkastusyksikkö valmistelee yhdessä valvontayksikön kanssa tarkastusviraston tarkastus- ja valvontasuunnitelman sekä toimialaansa liittyvät tarkastusviraston lausunnot.

Tarkastusyksikön tehtävänä on lisäksi huolehtia henkilöstön tarkastusosaamisesta ja sen kehittämisestä sekä kehittää tarkastusviraston toimintaa toimialallaan. Tarkastusyksikön tehtävänä on seurata toimialansa kansallista ja kansainvälistä kehitystä sekä osallistua kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön.

Tarkastustoiminnan ja siihen linkittyvän asiantuntijatoiminnan vuosittaiset määrät ovat seuraavat

- 70 tilintarkastuskertomusta
- 16–18 erillistä tuloksellisuustarkastusta, laillisuustarkastusta tai näiden metodologiaa yhdistävää tarkastusta
- noin 30 tarkastuksen toimialaan kuuluvaa lausuntoa.

Tarkastusyksikön tehtävänä on toteuttaa tarkastus- ja valvontasuunnitelmassa päätetyt sekä mahdollisissa erillislaeissa säädetyt tarkastukset. Tarkastukset toteutetaan tarkastuksesta annettujen ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Tarkastuksen ohjeet ja määräykset vahvistaa tarkastusviraston pääjohtaja.

Tarkastusviraston asiantuntemus muodostuu tarkastustoiminnan yhteydessä ja sen perusteella. Virasto tukee julkisen toiminnan uudistuksia ja muutoksia asiantuntijatoiminnallaan niin tarkastusten aikana kuin hallinnon kehittämishankkeissa sekä puheenvuoroillaan, artikkeleillaan ja kaikella vuorovaikutuksellaan.

Tarkastusviraston toteuttama tarkastus kattaa ministeriöt ja kirjanpitoyksiköt, joiden on lakisääteisesti laadittava tilinpäätös, sekä eräät talousarvion ulkopuoliset valtion rahastot ja valtion tilinpäätöksen. Virasto antaa tilintarkastuskertomuksen suunnittelukaudella valtion tilinpäätöksestä, valtiontalouden yhdistellyistä laskelmista, ministeriöiden ja muiden kirjanpitoyksiköiden tilintarkastuksesta ja eräiden rahastojen tilintarkastuksesta. Lisäksi toteutetaan HELCOMin ja pohjoismaiden ministerineuvoston alaisten kahden Suomessa sijaitsevan instituutin tilintarkastukset (NKK ja NIVA). Tarkastusvirasto suorittaa vuosittain myös EU:lta saatujen varojen tarkastusta tavoitteenaan varmistaa, että tarkastuksen kohteena olevien varojen hallinnoinnissa on noudatettu sekä kansallisia että EU-säädöksiä.

Tuloksellisuustarkastuksien, laillisuustarkastuksien ja näiden menetelmiä yhdistelevien tarkastusten tarkastusaiheet valitaan tarkastusviraston seurannan ja riskianalyysin perusteella. Kaikkien tarkastusten toteuttaminen perustuu tarkastusviraston tarkastussuunnitelmaan.

Jälkiseurannat

Jälkiseuranta tehdään niistä tarkastuksista, joista on annettu tarkastuskertomus. Jälkiseuranta on aina osa tarkastusprosessia. Jälkiseurantaraportit koskevat yhteisen tarkastusprosessin alaisia tarkastuksia eli finanssipolitiikan tarkastuksia, tilintarkastuksesta erillisiä laillisuustarkastuksia, tuloksellisuustarkastuksia sekä eri tarkastuslajeja yhdisteleviä tarkastuksia. Tilintarkastus on muista tarkastuslajeista erillinen kokonaisuus, ja siihen liittyvä jälkiseurantatyö toteutetaan osana viraston tilintarkastusta.

Erillisistä jälkiseurannoista julkaistaan jälkiseurantaraportti. Jälkiseurantaraporteissa todetaan, onko annetut tarkastussuositukset toteutettu, ja arvioidaan, ovatko toteutetut toimet riittäviä tarkastuksessa havaittujen epäkohtien korjaamiseksi. Jälkiseurantaraportissa todetaan myös, mitkä ovat suositeltavat jatkotoimet jälkiseurannan perusteella. Tarkastusvirasto ei jatka jälkiseurantaa, jos katsotaan, että epäkohdat on riittävässä määrin korjattu. Jälkiseurantaa voidaan kuitenkin jatkaa, jos seurannassa ei ole saatu riittävää tietoa epäkohtien korjaamisesta. Jälkiseuranta voi johtaa myös esitykseen, että samasta aiheesta tulisi aloittaa uusi tarkastus.

Viraston tavoitteena on toteuttaa suunnittelukaudella tähän mennessä laadittujen jälkiseurantasuunnitelmien mukaiset jälkiseurannat ja raportoida niistä. Vuosille 2026–2027 on tähän mennessä suunniteltu toteutettavaksi yhteensä 23 jälkiseurantaa. Jälkiseurantojen määrä tarkastuskaudella vuosille 2027–2029 tarkentuu valmistuvien tarkastusten ja niistä laadittavien jälkiseurantasuunnitelmien mukaisesti.

Tarkastusoikeuksien muutokset

Valtiontalouden yhdistellyt laskelmat laaditaan ensimmäisen kerran vuonna 2026 (vuoden 2025 tilinpäätös). Valtiontalouden yhdistellyt laskelmat ja liitetiedot pitäisivät sisällään valtion talousarviotalouden, valtion talousarvion ulkopuolisten rahastojen ja liikelaitoksen tiedot. Tästä kokonaisuudesta yhdistellään esitettäviksi tiedoiksi

- tuotot ja kulut
- taloudellista asemaa kuvaava tase
- rahavirtoja kuvaava rahoituslaskelma
- oikeiden ja riittävien tietojen kannalta tarpeelliset liitetiedot.

Menetelmällisesti esitettävät tiedot laaditaan siten kuin kokonaisuus olisi yksi taloudellinen yksikkö. Tähän tarkastustoimeksiantoon on valmistauduttu vuoden 2025 aikana ja ensimmäinen tilintarkastuskertomus yhdisteltyjen laskelmien tarkastuksesta annetaan keväällä 2026.

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti 19.2.2021 parlamentaarisen työryhmän selvittämään Kansaneläkelaitosta (KELA) koskevia lainsäädännön muutostarpeita. Työryhmän tehtävänä oli tehdä ehdotukset Kelan hallintoa koskevien säännösten täsmentämiseksi ja Kelan toimialalla toimivien ministeriöiden ohjauksen vahvistamiseksi. Parlamentaarinen työryhmä esitti 23.2.2022 julkaistussa loppuraportissa yksimielisesti useita Kelan hallintoa koskevia muutoksia.

Työryhmän työn pohjalta on valmisteltu hallituksen esitys HE 81/2025 vp, joka on syksyllä 2025 eduskunnan käsiteltävänä. Hallituksen esityksessä valtiontalouden tarkastusvirastosta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että valtiontalouden tarkastusvirastolle osoitettaisiin oikeus tarkastaa Kansaneläkelaitoksen toiminnan ja taloudenhoidon tarkoituksenmukaisuutta, tuloksellisuutta ja laillisuutta. Tarkastusvirasto valmistautuu mahdolliseen tarkastusoikeuteen huomioimalla tarkastusoikeuden käyttämisen tarkastus- ja valvontasuunnitelman valmistelussa.

Todettakoon lisäksi, että hallitus on antanut esityksen HE 145/2025 vp laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta sekä turvavarastolain muuttamisesta. Esityksen mukaan huoltovarmuuskeskuksesta muodostettaisiin valtion virasto mikä toisi huoltovarmuuskeskuksen tarkastusviraston toteuttaman tilintarkastuksen piiriin. Lisäksi huoltovarmuusrahastoa koskevissa säännöksissä esitetään, että huoltovarmuusrahaston tilintarkastuksesta vastaisi jatkossa valtiontalouden tarkastusvirasto. Ehdotetut lait tulisivat voimaan huhtikuussa 2026.

Valtionhallinnon tehostamistoimien vaikutukset tarkastusviraston tarkastustoimintaan

Talouspoliittinen ministerivaliokunta on päättänyt kokouksessaan 24.6.2025, että hallinnon menettelytapoja ja raportointia kevennetään lakkauttamalla vuodesta 2027 alkaen kirjanpitoyksiköiden nykymuotoiset tilinpäätökset ja kestävyysraportointi, nykymuotoiset ministeriöiden tilinpäätöskannanotot sekä ohjeistamalla toiminnan- ja talouden suunnittelu uudestaan. Valtiovarainministeriö on asettanut työryhmän ajalle 1.10.2025-31.12.2026, jonka tehtävänä on mm. tehdä ehdotus kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen uudeksi ja nykyistä hallinnollisesti kevyemmäksi sisällöksi. Työryhmän

on arvioitava erityisesti, ovatko liikekirjanpitoon perustuvat tilinpäätöslaskelmat ja niitä koskevat liitteet tarpeen kirjanpitoyksikön tilinpäätöksessä vai voisiko kirjanpitoyksikön tilinpäätös muodostua esim. vain tarvittavalla tavalla uudistettavasta toimintakertomuksesta sekä talousarvion toteutumalaskelmasta näihin liittyvine liitteineen.

Tilintarkastus on keskeinen keino tarkastusvirastolle toteuttaa sille laissa määrättyä tarkastustehtäväänsä. Ammattistandardien pohjalta toteutettava tilintarkastus on tehokas menettely valtion taloudenhoidon tarkastukselle myös tarkastuskohteiden näkökulmasta. Mikäli kirjanpitoyksikkökohtaisia tilinpäätösvaatimuksia tullaan keventämään ja valtion tilinpäätösraportointia uudistetaan, tarkastusviraston nykymuotoinen tapa toteuttaa tilintarkastusta tarjoaa vahvan perustan myös uudentyyppisen tilinpäätösraportoinnin tarkastukselle.

Tarkastuksen kehittämisessä huomioidaan valtionhallinnon tehostamistoimien takia tehtävät mahdolliset muutokset taloudelliseen raportointiin ja tarkastuksessa pyritään varmistamaan hallinnon taloudellisten toimien läpinäkyvyys. Tältä osin kehittämistyö projektoidaan erikseen, kun tulevista muutoksista on riittävä käsitys.

Muu toiminnan kehittäminen

Tuloksellisuustarkastuksessa toteutetaan talven ja kevään 2026 aikana kehittämishanke, jonka tarkoituksena on sujuvoittaa tarkastussuunnitelmien laadintaa. Keinona sujuvoittamiseen on, että hankkeessa kuvataan nykyistä tarkemmalla tasolla tuloksellisuustarkastuksen lähestymistapoja, tuloksellisuusketjun osia sekä näihin kohdistuvia tarkastuskysymyksiä kriteereineen.

Tarkastusten vaikuttavuuden parantamiseksi arvioidaan mahdollisuuksia tiiviiden yhteenvetojen laatimiseen yhteistyössä viestinnän kanssa. Tarkastusalueen seurannan ja tarkastusaiheiden suunnittelun käytäntöjä arvioidaan vuoden 2026 aikana ja siihen tehdään tarvittavia muutoksia. Samalla arvioidaan olisiko tarpeen systematisoida myös laillisuustarkastusten suunnittelun prosessia.

Data-analytiikan ja tietoaineistojen käytön kehittäminen

Tarkastusvirasto hyödyntää digitalisaatiota ja uusia teknologioita toiminnassaan. Keskeisiä näkökulmia jatkuvassa kehittämisessä on hyödyntää datan mahdollisuuksia, monipuolisia menetelmiä ja aineistoja sekä teknologioita tiedonmuodostuksessa ja perustaa tarkastustoiminta ajantasaisen tiedon hyödyntämiseen.

Tarkastuksen digitalisointia ja ohjelmistorobotiikkaa kehitetään suunnittelukaudella kaikilla tarkastuksen osa-alueilla niin, että uusia menettelyjä voidaan ottaa käyttöön tehokkaasti ja nopeasti. Tavoitteena on edelleen automatisoida tiedonsiirtoja ja kehittää analyyttistä tarkastusta eri aineistoja hyödyntäen. Tilintarkastusta kehitetään tarkastuskaudella niin, että siinä voidaan hyödyntää entistä enemmän data-analytiikkaa ja kohdentaa tarkastusta riskiperusteisesti analyyttisen tarkastelun ja automatisoinnin avulla. Tässä kehittämisessä hyödynnetään muun muassa tehtävien keskittämistä niin, että manuaalista työtä saadaan vähennettyä ja keskitettyä. Tavoitteena on, että automatisoidulla ja keskitetyllä tarkastuksella hoidetaan merkittävä osa tilinpäätöslaskelmien ja niiden liitteenä annettavien tietojen varmentamisesta.

Toimintatapoja kehittämällä varmistetaan, että tarkastusviraston säännönmukaisesti käytettävissä olevat tietoaineistot ovat tarkastuksen tarpeita vastaavasti käytettävissä kaikissa tarkastuksissa. Tämä edellyttää tietoaineistojen tietosisältöjen kuvausten ajantasaisuutta sekä toimivia tiedonjakamisen menettelyitä. Samassa yhteydessä tulee huomioida myös tietosuojavaatimukset, mikäli aineistot sisältävät henkilötietoja. Suunnittelukauden aikana rakennetaan myös toimintatavat tilanteisiin, joissa tarkastuksessa on tarpeen hyödyntää ulkopuolisia palveluntarjoajia tarkastusaineistojen analysoinnissa.

Data-analytiikan kehittäminen tarkastuksen tarpeisiin toteutetaan tiiviissä yhteistyössä tarkastusmenetelmien ja tarvittaessa tarkastuksen organisoinnin kehittämisen kanssa. Tarkastuksen organisoinnilla tuetaan sitä, että data-analytiikan kehittämisen hyödyt voidaan ottaa mahdollisimman tehokkaasti osaksi toimintatapoja. Tietoaineistojen käytön tulee jatkossakin tukea tarkastuksen tiedonmuodostuksen menetelmiä.

Teknologia-arkkitehtuuria, joka on eri teknologioiden, rakenteiden ja infrastruktuurin muodostama kokonaisuus, rakennetaan edelleen. Tavoitteena on varmistaa tarkastusviraston teknologia-arkkitehtuurin eheys sekä tuottaa tarkastustoimintaa tukevia teknisiä ratkaisuja kustannustehokkaasti lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Tarkastustoiminnan laadunhallinnan ja osaamisen kehittämisen tavoitteet ja painopisteet

Tarkastusviraston laadunhallintaa kehitetään kokonaisuutena vastaamaan organisaation rakennetta ja toimintaa. Tarkastustoiminnan laadunhallintajärjestelmää ja sen seurantaa koskeva ohje on uudistettu kesäkuussa 2025. Tarkastusten laadunvalvontaa koskeva ohjeistus on myös uusittu osana tarkastusohjeiden kokonaisuutta. Tarkastusyksikön toiminta on myös viraston sisäisen laaduntarkastuksen kohteena.

Tarkastusvirasto on vuoden 2025 aikana rakentanut ja toteuttanut tarkastuksen osaamisjärjestelmää. Tarkastusosaamisen kehittämistä koskeva ohje tuli voimaan lokakuussa 2025. Osaamisjärjestelmää käytetään tarkastusosaamisten määrittämiseen ja kokonaisuuden hallintaan, viraston koulutussuunnittelun ja tarkastajien oppimisen suunnittelun apuna sekä pohjana kehityskeskusteluille. Tarkastusosaamisten koulutusalustana hyödynnetään eOppivaa.

4.2 Valvontatoiminta

Finanssipolitiikan valvonta ja tarkastus

Riippumaton finanssipolitiikan valvontatehtävä (IFI) on esitetty (HE 167/2025 vp) siirrettävän virastolta Talouspolitiikan arviointineuvostolle vuoden 2026 alusta. Toiminnan suunnittelussa varaudutaan tähän muutokseen, ja toteutuessaan IFI-tehtävän lakaamisella on vaikutusta tarkastusviraston tehtäviin jatkossakin kuuluvan finanssipolitiikan tarkastamisen laajuuteen ja sisältöön. Finanssipolitiikan valvonta on ylläpitänyt suhdannetilan seurantaan tarkoitettua lämpökarttaa, jonka tuotanto ja ylläpito päättyy.

Finanssipolitiikan tarkastus on osa VTV:tä koskevan lainsäädännön mukaista perustehtävää, jossa sovelletaan kansainvälisiä ISSAI-tarkastusstandardeja. Finanssipolitiikan tarkastukset kohdistuvat ensisijaisesti finanssipolitiikan valmisteluun, tietoperustaan ja kansallisen finanssipoliittisen kehikon toimivuuteen. Tarkastustehtävään kuuluu erikseen säädetysti valtiovarainministeriön ennusteiden jälkikäteinen luotettavuuden arviointi. Finanssipolitiikan tarkastusta toteutetaan erillistarkastusten ja jatkuvan tarkastamisen kautta.

Tavoitteena suunnittelukaudella on käynnistää ja julkaista vuosittain 2–4 finanssipolitiikan erillistarkastusta. Suunnittelukaudella käynnistetään vuosittain toistuvana tehtävänä valtion menokehysten ja kehysperiaatteiden noudattamisen tarkastaminen, minkä tuloksista raportoidaan keväällä julkisen talouden suunnitelman ja syksyllä talousarvioesityksen antamisen yhteydessä. Tehtävä on toteutettu aiemmin osana finanssipolitiikan valvonnan säännöllistä arviointia ja raportointia. Lisäksi tarkastetaan säännöllisesti julkisen talouden suunnitelman sisällön asianmukaisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Valtionvarainministeriön ennusteiden tilastollisin menetelmin toteutettava jälkikäteisarviointi tehdään määrävuosin. Lisäksi selvitetään menetelmiä ja lähestymistapaa vuosittain toistuvan ennustearvioinnin toteuttamiseksi.

Kantelu- ja väärinkäytösilmoitusten käsittely

Tarkastusvirasto käsittelee kantelut, jotka sille on tehty valtion talousarvion noudattamisesta, valtion taloudenhoidon laillisuudesta tai näitä koskevasta velvollisuuden täyttämättä jättämisestä tarkastusviraston tarkastuskohteessa. Lisäksi se käsittelee viranomaisten tekemät väärinkäytösilmoitukset. Vuodesta 2023 alkaen kantelut ja väärinkäytösilmoitukset -toiminto on vastannut ilmoittajansuojakavanavan ylläpidosta ja ilmoitusten vastaanottamisesta. Näillä tehtävillä tarkastusvirasto varmistaa hyvän hallinnon käytäntöjen ja taloudenhoidon laillisuuden toteutumista viraston strategisten tavoitteiden mukaisesti.

Tarkastusvirasto jatkaa kantelut ja väärinkäytösilmoitukset -toiminnon kehittämistä. Kehittämisen tavoitteena on selkeyttää käsittelyprosesseja toimintojen tehostamiseksi. Lisäksi kantelu- ja väärinkäytösilmoitustoimintojen kehittämisessä pyritään edesauttamaan ilmoitusten käsittelyssä kertyvän tiedon hyödyntämistä tarkastustoiminnassa.

Avoimuusrekisterin ylläpito- ja valvontatehtävä

Valtiontalouden tarkastusvirasto toimii avoimuusrekisterin rekisterinpitäjänä. Avoimuusrekisterin tavoite on parantaa päätöksenteon läpinäkyvyyttä, torjua epäasiallista vaikuttamista sekä vahvistaa kansalaisten luottamusta demokraattiseen järjestelmään.

Avoimuusrekisteriin rekisteröidään tietoja oikeushenkilöiden ja yksityisten elinkeinonharjoittajien toteuttamasta vaikuttamistoiminnasta, joka kohdistuu eduskuntaan ja ministeriöihin. Samoin vaikuttamistoimintaan liittyvä ammattimainen neuvonta, esimerkiksi vaikuttajaviestintätoimistojen toiminta, on rekisteröitävää toimintaa. Ilmoitusvelvollisten tulee rekisteröityä avoimuusrekisteriin, kun ne aloittavat suunnitelmallisen ja pitkäjänteisen vaikuttamistoiminnan. Rekisteröitymisen jälkeen toimijoiden tulee tehdä puolivuosittain toimintailmoitus harjoittamastaan vaikuttamistoiminnasta tai sen neuvonnasta. Vuoden 2026 alusta toimijoiden tulee kerran vuodessa raportoida myös vaikuttamistoimintaan käytetyistä taloudellisista resursseista.

Tarkastusvirasto ylläpitää ja kehittää sähköistä rekisteriä (verkkopalvelua), valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista, neuvoo ilmoitusvelvollisia heidän velvoitteistaan, asettaa avoimuusrekisterille neuvottelukunnan ja raportoi rekisterin toiminnasta vuosittain sekä vaalikausittain eduskunnalle. Verkkopalvelu otettiin käyttöön vuonna 2023, kun www.avoimuusrekisteri.fi -verkkosivut avautuivat, ja sinne on rekisteröitynyt noin 1 200 toimijaa. Verkkopalvelukokonaisuus valmistui vuonna 2025, mutta palvelun kehittäminen jatkuu vielä vuonna 2026 toimittajan kanssa.

Vaali- ja puoluerahoituksen laillisuusvalvonta

Valtiontalouden tarkastusvirasto valvoo sekä vaali- että puoluerahoitusta puoluelain ja vaalirahoituslain mukaisesti. Valvonnan avulla pyritään ennaltaehkäisemään ja havaitsemaan lainvastaisia menettelyjä, mikä edistää rahoituksen avoimuutta ja lainmukaisuutta.

Tarkastusviraston tehtävänä on vastaanottaa ilmoitusvelvollisten toimittamat vaali- ja puoluerahoitusta koskevat asiakirjat sekä huolehtia niiden viivytyksettömästä julkaisemisesta. Lisäksi virasto valvoo vaali- ja puoluerahoituksen lainmukaisuutta ja tekee tarkastustoimenpiteitä varmistaakseen, että lainsäädännössä asetettuja rajoituksia noudatetaan. Tarkastusvirasto myös ohjeistaa ja tiedottaa eri tahoja heidän lainsäädännöllisistä velvoitteistaan. Asiakirjahallinto ja ilmoitusten julkaiseminen toteutetaan tätä tarkoitusta varten suunnitellussa tietojärjestelmässä.

Tarkastusvirasto antaa vuosittain kertomuksen puoluerahoituksen valvonnasta sekä vaalikohtaisen kertomuksen vaalirahoituksen valvonnasta. Raportoinnissa tuodaan esiin myös tarkastusviraston näkemyksiä lainsäädännön kehittämistarpeista, joita tarvitaan rahoituksen avoimuuden ja sen valvonnan vahvistamiseksi. Viraston tavoitteena onkin avoimuuden parantaminen niin annettujen valvontatehtävien huolellisen hoitamisen kuin sen edellytysten parantamisen kautta.

Tarkastusvirasto uudistaa vuonna 2026 vaali- ja puoluerahoituksen verkkopalvelun www.vaalirahoitus.fi. Uusi palvelu otetaan käyttöön ennen vuoden 2027 eduskuntavaaleja.

Säädösvalmistelussa oleva poliittisen mainonnan valvontaa koskeva tehtävä

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus poliittisen mainonnan avoimuudesta ja kohdentamisesta (2024/900) astuu voimaan 10.10.2025. Suomessa hallituksen esitys asetusta täydentäväksi kansalliseksi lainsäädännöksi (HE 57/2025) on yhä eduskunnan käsittelyssä asetuksen tullessa voimaan. Asetusta täydentävän lainsäädännön voimaantulon ajankohta vahvistuu, kun käsittely on saatu päätökseen.

Hallituksen esityksessä Valtiontalouden tarkastusvirastoa esitetään pääasialliseksi valvontaviranomaiseksi ja kansalliseksi yhteyspisteeksi. Tämä tarkoittaa, että tarkastusvirasto koordinoi viranomaisyhteistyötä Suomessa ja toimii Suomen edustajana EU:n komission järjestämissä kansallisten yhteyspisteiden kokouksissa. Tarkastusvirastolla on päävastuu asetuksen mukaisesta valvonnasta Suomessa. Koska asetus ja kansallinen lainsäädäntö sisältävät uutta ja uudenlaista poliittista mainontaa koskevaa lainsäädäntöä, valvontatyön lähtökohtana on ohjaus ja neuvonta.

Yhteyspisteenä toimiminen vahvistaa viranomaisyhteistyötä ja varmistaa, että Suomi on aktiivisesti mukana eurooppalaisessa keskustelussa poliittisen mainonnan avoimuudesta. Tarkastusvirastosta tulee toimivaltainen valvontaviranomainen vasta, kun kansallinen laki astuu voimaan. Suunnittelussa varaudutaan sen tapahtuvan vuoden 2026 alussa.

Hallituksen esityksessä on ehdotettu, että tarkastusvirastolle syntyvät lisäresurssitarpeet katetaan lisämäärärahalla. Tämä kattaa pysyväluonteiset kustannukset mitä aiheutuvat valvonnan henkilöstömenoista (2 htv), yhteensä 200 000 euroa sekä matkakustannuksista ja viranomaisyhteistyön fasilitoinnista (á 20 000 euroa).

4.3 Yhteiset palvelut

Yhteiset palvelut -yksikköön on järjestetty viraston yhteiset toiminnot sekä tukipalvelut. Laadukkaasti ja tehokkaasti toimivilla sisäisillä palveluilla luodaan osaltaan edellytykset Valtiontalouden tarkastusviraston tehokkaalle ja vaikuttavalle tarkastus- ja valvontatyölle. Yhteisten palveluiden selkeä vastuunjako sekä niiden tuottama ohjeistus ja asiantuntijapalvelut takaavat sen, että muun henkilöstön on mahdollista keskittyä viraston ydintoimintaan ja ulkoiseen vaikuttavuuteen.

Yhteiset palvelut huolehtivat tarkastusviraston kirjanpitoyksikkötehtävien hoitamisesta. Osassa palveluista, kuten henkilöstö- ja talouspalveluissa, toimitaan yhteistyössä Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen Palkeiden kanssa ja toteutetaan hyväksytyn palvelusopimuksen mukaista työnjakoa vastuineen. Yhteiset palvelut -yksikkö huolehtii myös viraston toimitiloista, virastopalveluista sekä assistenttipalveluista. Yhteisiin palveluihin lukeutuvat myös ulkoinen ja työyhteisöviestintä, verkostotoiminta sekä viraston kansainvälisten asioiden koordinointi ja asiantuntijatuki.

Yhteiset palvelut tuottavat tietoa tarkastusviraston johtamisen ja esimiestyön tueksi sekä tukevat oman työnsä kautta henkilöstöä, esimiehiä ja johtoa tehtäväalueillaan strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi. ICT-palvelut varmistavat, että virastolla on käytössään toimivat ja ajantasaiset yhteiset tietojärjestelmät ja tarjoaa tarvittavan kehittämistuen digitalisaation kehittämiseksi. Palveluita kehitetään vastaamaan viraston ja työyhteisön toimintaa.

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut-ryhmä tuottaa henkilöstöpalveluita koko tarkastusviraston käyttöön. Ryhmä suunnittelee ja toteuttaa rekrytoinnit sekä viraston lyhyen ja pitkän aikavälin henkilöstö- ja rekrytointisuunnitelmat. Ryhmä vastaa myös palvelussuhdeasioista, palkkauksesta, palkitsemisesta, lomista ja poissaoloista, osaamisen kehittämisestä. Lisäksi ryhmän tehtäviin kuuluu työhyvinvoinnista, työsuojelusta, työterveydestä, ajanhallinnasta sekä esihenkilötyön tuesta vastaaminen.

Vuosien 2026–2027 (–2029) tavoitteet ovat

- Osaava-järjestelmän toimintojen vakiinnuttaminen osaksi vuosikellon mukaisia prosesseja
- Viraston kaikkiin tehtäviin määriteltyjen tehtäväkohtaisten osaamisten seuranta ja tehtäväkohtaisten kehittymispolkujen määrittäminen
- Osaava-järjestelmään tulevan uuden koulutustenhallinnan osion käyttöönotto
- eOppivan uuden järjestelmän käyttöönotto
- Työterveyshuollon yhteistoiminnan vahvistaminen
- Työhyvinvointi ja työkykytoiminnan vahvistaminen
- HR-prosessien ja raportoinnin tarkistaminen ja digitaalisten työkalujen ja automatisoitujen ratkaisujen hyödyntämisen mahdollisuuksien selvittäminen

Henkilöstöpalveluiden toiminnassa suunnittelukaudella korostuu viraston strategian mukaisesti osaamisen hallinnan ja osaamisen kehittämisen toimenpiteet. Työterveystoimijan vaihtumisen johdosta työterveyshuollon yhteistoiminnan varmistaminen korostuu.

Talouspalvelut

Talouspalvelut-ryhmä valmistelee ja hoitaa asiat sekä järjestää palvelut, jotka koskevat viraston taloushallintoa, toiminnan ja talouden suunnittelua ja seurantaa, sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta, hankintatoimea sekä viraston yhteisen kehittämisen ja strategisen johtamisen tukea.

Vuosien 2026–2027 (–2029) tavoitteet ovat

- tiedolla johtamisen edellytysten edelleen kehittäminen
- taloushallinnon prosessien sujuvoittaminen ja vakiinnuttaminen
- hankintatoimen kehittämistoimien vakiinnuttaminen.

Talouspalveluiden toiminnassa suunnittelukaudella korostuvat strategian mukaisesti tiedolla johtamisen edellytysten kehittäminen sekä prosessien sujuvoittaminen.

Talouspalvelut huolehtii taloushallinnon ohjeistuksen ajantasaisuudesta ja käytettävyydestä sekä siitä, että sisäisen valvonnan edellytykset toteutuvat taloudenhoitoa koskevien normien mukaisesti. Erityistä huomiota kiinnitetään jatkuvaan sisäiseen valvontaan ja toimintatapojen ohjeistuksen ylläpitämiseen.

Viestintäpalvelut

Viestintä ja verkostot -ryhmä tukee tarkastus- ja valvontatiedon hyödynnettävyyttä ja edistää tarkastusviraston työn näkyvyyttä, mikä lisää kansalaisten luottamusta hallinnon toimintaan. Ryhmä linjaa periaatteet ja valitsee kanavat, joilla viraston ulkoista viestintää ja työyhteisöviestintää toteutetaan ja kehitetään. Ryhmä vastaa viraston visuaalisen ilmeen ja julkaisujen yhtenäisyydestä, tuottaa graafisen suunnittelun palveluja, järjestää kielenhuollon ja kääntämisen palvelut sekä johdon assistenttipalvelut.

Viestinnässä korostuu suunnittelukaudella strategian ja sen painopisteiden mukaisesti tarkastus- ja valvontatiedon tarjoaminen eri kohderyhmille. Viraston viestintää ohjaavat yhteiset linjaukset ja tavoitteet. Viestintä tukee tiedon käytettävyyttä ja vaikuttavuutta suunnittelulla, koordinaatiolla, kanavavalinnoilla ja viestien muotoilulla.

Viestintä ja verkostot -ryhmässä myös suunnitellaan ja koordinoidaan kansainvälisen yhteistyön sekä kotimaisen sidosryhmätoiminnan tehtäviä yhteistyössä tarkastus- ja valvontayksiköiden kanssa. Ryhmä vastaa johdolle annettavasta kansainvälisten asioiden asiantuntijatuesta.

Strategian mukaisesti tarkastusvirasto toimii avoimessa vuorovaikutuksessa hallinnon ja sidosryhmien kanssa. Kansainvälisessä yhteistyössä korostuvat tarkastusviraston työtä hyödyntävän tiedon ja osaamisen hankkiminen ja jakaminen.

Vuosien 2026–2027 (–2029) tavoitteet ovat

- sidosryhmien luottamuksen vahvistaminen edelleen: VTV tunnetaan asiantuntevana ja luotettavana tahona, jonka tarkastustoiminta kohdistuu olennaiseen ja jonka toiminta tukee tehokasta ja lainmukaista hallintoa.
- mediayhteistyön aktivoiminen: media pitää tarkastusvirastoa työnsä kannalta tärkeänä ja kokee, että VTV:tä on helppo lähestyä.
- tarkastus- ja valvontatiedon esittäminen entistä käyttäjäystävällisemmin: uuden verkkopalvelun sekä uudistettujen raportti- ja asiakirjapohjien kattava käyttöönotto. Käytettävyyden seuranta.
- tekoälyn vastuullisen käytön edistäminen viraston raporttien kirjoittamisessa ja viestintämateriaalien tuottamisessa.
- työyhteisön avoimuuden ja sujuvan tiedonkulun tukeminen. Viestintätoiminto tarjoaa toimivat linjaukset ja kanavat ja tukee niiden käyttöä. Tavoitteena on, että kaikilla virastolaisilla olisi entistä vahvemmat työyhteisötaidot ja viestintävalmiudet.
- kansainvälisen toiminnan käytäntöjen kehittäminen (ml. viestintä) sekä johdon ja muun henkilöstön tuen edistäminen. Kansainvälisten verkostojen ylläpitäminen ja tilaisuuksien järjestämisen tuki.

Tietohallintopalvelut

Tietohallinto ja tilat -ryhmä tuottaa tarkastusviraston tietoaineistojen käsittelyä ja hallinnointia sekä tietoturvaa varten tarvittavat ohjeet, ratkaisut ja palvelut. Lisäksi se hallinnoi viraston kokonaisarkkitehtuuria ja huolehtii viraston asiakirjahallinnosta sekä siihen liittyvästä asianhallintajärjestelmästä ja kirjaamopalvelusta.

Ryhmä tuottaa myös ICT-palvelut, jotta henkilöstöllä on käytössään tehokkaasti toimivat henkilökohtaiset tietotekniikan työvälineet, laitteet, lisenssit ja perustietotekniikan ratkaisut tiedon käsittelyä ja viestimistä varten. Digiturvallisuudesta huolehditaan mm. riskienhallinnan, tietoturvauhkien seurannan, tietoturvallisuuden korjaus- ja kehitystoimien sekä harjoittelun ja koulutuksen avulla. Edelleen ryhmä huolehtii, että toimitiloissa, sen työpisteillä ja neuvottelutiloissa on tarpeita vastaavat IT- ja AV-ratkaisut ja toimivat etätyöratkaisut. ICT-palveluihin kuuluu myös laadukas lähituki (ATK-tuki), tietojärjestelmien ylläpito ja kehittäminen sekä analytiikkapalvelun tiedonkäsittelyn ja data-analytiikan tarpeita varten.

Lisäksi ryhmä tuottaa toimitila- ja virastopalvelut, joka ylläpitää ja kehittää toimitilojamme vastaamaan toiminnan nykyisiä ja tulevia tarpeita.

Palveluja ja ICT-ratkaisuja toteutetaan ulkoisten palvelutoimittajien ja kumppaneiden kanssa.

Vuosien 2026–2027 (–2029) tavoitteet ovat

- osallistuminen viraston pilvipalveluhankkeeseen ja sen tavoitteiden mahdollistaminen
- viraston kokonaisarkkitehtuuripalvelun kehittäminen erityisesti tietoarkkitehtuurin osalta
- toimitiloihin tehtävät muutokset saadun palautteen ja tarpeiden perusteella
- digiturvallisuuden kehittäminen ja uhkiin varautuminen
- PVR-järjestelmän ja avoimuusrekisterin ylläpito ja PVR-järjestelmän uudistuksen tukeminen.
- pilvipalvelukokeilujen mahdollistaminen ja tukeminen
- Copilot M365 ja muiden tekoälyratkaisujen kehittäminen ja hyödyntämisen tukeminen
- M365 ympäristön tiedonhallinnan ja tietoturvan kehittäminen laajempaa käyttöä varten
- eduskunnan kanssa Exchange (sähköposti) -ratkaisun valmistelu ja mahdollinen siirto M365 ympäristöön
- analytiikan ja raportoinnin kehittäminen sekä tiedolla johtamisen ratkaisujen tukeminen
- SAPA (sähköinen arkistointi) -ratkaisun käyttöönotto PVR-aineiston osalta
- asiakirjahallinnon kehittäminen ja TOS:in päivittäminen
- tiedonhallintalain ja uuden arkistolain vaatimusten toimeenpano
- tiivis yhteistyö eduskunnan kanssa ICT-ratkaisujen hankintojen ja käyttöönoton osalta

Strategian toteuttamiseksi tietohallintopalvelut osallistuu suunnittelukaudella erityisesti pilviprojektin toteuttamiseen (arviointi ja jatkokehityssuunnittelu vuonna 2026). Tiedonhallinnan tavoitteita tukee kokonaisarkkitehtuurin kehittäminen, jolla varmistetaan tiedon, tietovarantojen ja tietojärjestelmien hallinta. Tarkastusviraston tehokasta toimintaa tukee myös tietohallintopalveluiden tuki uusien digitaalisten ratkaisujen, mm. tekoälyn ja pilvipalveluiden, hyödyntämisessä.

4.4 Kehittämishankkeet

Tarkastusviraston strategiaa toteutetaan muun muassa viraston yhteisillä kehittämishankkeilla.

Digitalisaation kehittämiseksi käynnistettyä koko viraston kattavaa kehittämisohjelmaa (DT-hanke) jatketaan.

Tarkastusviraston oman toiminnan tehokkuuden edelleen parantamiseksi tarkastusvirasto kehittää strategian ja tekoälypolitiikan mukaisesti kyvykkyyttä digitalisaation ja uusien teknologioiden hyödyntämisessä.

Suunnittelukaudella käynnistetään ja jatketaan syksyllä 2025 tehdyn viraston digikypsyysmittauksen perusteella tunnistettuja toimenpiteitä. Toimenpiteet kohdistuvat useaan digikypsyyden osa-alueeseen ja niitä ohjataan ja seurataan kokonaisuutena.

Pilvipalvelujen käyttö on yksi keskeinen keino tietojenkäsittelyn tehostamisessa. Tarkastusvirasto toteuttaa suunnittelukaudella toiminnoittain ja tietovarannoittain toimintaympäristönsä pilvivalmiuden arvioinnin pilvivalmiuden nostamiseksi ja pilvisiirtymän toimeenpanemiseksi. Pilvisiirtymä tulee edellyttämään tarkastusvirastossa tiedonhallinnan käytäntöjen edelleen kehittämistä ja muun ohella viraston kokonaisarkkitehtuurin kuvausten päivittämisen.

Tarkastusvirasto jatkaa käytössä olevan M365-pilviympäristön edelleen kehittämistä ja käytön laajentamista sekä käyttöönotetun yleiskäyttöisen tekoälyjärjestelmän entistä monipuolisempien toiminnallisuuksien hyödyntämistä tekoälypolitiikan ja ohjeistuksen mukaisesti toimintaprosessien ja tiedonkäsittelyn tehostamisessa.

5 Hankinnat

Vuosien 2026–2029 toiminta- ja taloussuunnitelmaan sisältyy tarkastusviraston hankintasuunnitelma, joka antaa kokonaiskuvan suunnitelluista hankinnoista yksiköissä sekä auttaa varautumaan hankintojen kilpailutukseen ja mahdolliseen priorisointiin. Hankintasuunnitelmasta viedään harkitusti kaikki tai osa suunnitelmista Hilma-palvelun kilpailutussuunnitelmat-sivulle. Hilma-palvelussa julkaistavat suunnitelmatiedot eivät ole hankintayksikköjä sitovia. Hankintasuunnitelmaan on koottu TTS-asiakirjan laadintavaiheessa tiedossa ja suunnitteilla olevat, uudet hankinnat, jotka ylittävät 30 000 euroa suunnittelukaudella.

Vuosille 2026–2029 on kirjattu yhteensä 21 suunnitteilla olevaa, uutta hankintaa, joista yhdeksän on tarkoitus toteuttaa tai aloittaa vuonna 2026. Hankinta-arvojen laskennassa on huomioitu kulut koko suunnitelmakaudelta. Hankinnat täsmentyvät suunnittelukauden edetessä ja niiden arvot ovat tässä vaiheessa karkealla tasolla. Suunniteltujen hankintojen lukumäärät vuosille 2026–2029 on esitetty taulukossa.

Taulukko 5: Hankintasuunnitelman mukaiset hankintojen määrät vuosina 2026–2029.

Hankintojen arvot	2026	2027	2028	2029
Pienhankinnat	6	2	1	1
Kansalliset hankinnat	1	3	3	-
EU-hankinnat	2	1	1	-
Yhteensä	**9**	**6**	**5**	**1**

Hankintojen suunnittelu on kiinteä osa toiminnan ja talouden suunnittelua. Hankintojen suunnittelu tukee viraston strategista johtamista, mahdollistaa hankintojen ennakoinnin ja priorisoinnin sekä varmistaa, että kilpailutukset voidaan toteuttaa hankintalain edellyttämällä tavalla. Suunnitelmallisuus edistää myös hankintojen vaikuttavuutta ja kestävyyttä.

Hankintatoimen ja sopimushallinnan raportoinnin kehittämistä jatketaan. Tarkastusviraston hankintaohje on päivitetty vuoden 2025 aikana. Lisäksi sopimushallinnan ohje hankintatoimen lomakkeineen on luotu vuonna 2024.

Hankintasuunnitelma on esitetty kokonaisuutena liitteessä 5.

6 Riskienhallinta ja sisäinen tarkastus

Tarkastusvirastossa sovelletaan riskienhallinnan viitekehyksenä ISO 31000 -standardia, jonka mukaan riskillä tarkoitetaan epävarmuuden vaikutusta tavoitteisiin, poikkeamaa odotetusta. Riskin vaikutus voi olla myönteinen tai kielteinen. Riskienhallinnalla tarkoitetaan puolestaan koordinoitua toimintaa, jonka avulla tunnistetaan, analysoidaan, arvioidaan, käsitellään ja seurataan riskejä, ja jolla organisaatiota johdetaan ja ohjataan riskien osalta. Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa viraston strategian ja tavoitteiden toteutuminen, toimintaedellytykset sekä toiminnan jatkuvuus.

Tarkastusviraston riskienhallintapolitiikassa kuvataan viraston riskienhallinnan tavoitteet, periaatteet, prosessi sekä vastuut. Riskienhallintapolitiikka on päivitetty vastuiden sekä riskien käsittelyn menettelyiden osalta. Virastotason strategiset riskit, niiden toteutumisen vaikutukset, riskien omistajat, riskien hallintatoimenpiteet ja niiden toteutumisen tilannearviot on määritelty riskikarttaan, joka päivitetään vuosittain. Tämän lisäksi vuosittain arvioidaan viraston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa tilinpäätöksen valmistelun yhteydessä. Arvioinnissa käytetään sisäisen valvonnan COSO-arviointikehikkoa, joka sisältää arviot vastuualueittain sekä tarkastusvirastoa koskevan yhteenvedon. Arvioinnissa hyödynnetään myös edellisvuosien yhteenvetoja sekä johdon määrittämien virastotason strategisten riskien riskikarttaa.

Tulevina vuosina jatketaan edelleen riskienhallinnan kehittämistyötä syventämällä riskienhallinnan prosessin käytäntöjä. Kehittämistyössä hyödynnetään valtiovarainministeriön julkaisemaa Riskienhallinnan käsikirjaa valtionhallinnon toimijoille (2023:54).

6.1 Sisäinen tarkastus

Tarkastusvirastossa järjestetään myös oman toiminnan tarkastusta. Tätä tehtävää toteuttaa sisäinen tarkastus. Sisäisen tarkastuksen asemaa ja tehtäviä määrittää tarkastusvirastossa työjärjestys, taloussääntö sekä sisäisen tarkastuksen ohjesääntö. Tarkastusviraston vahvistamassa sisäisen tarkastuksen ohjesäännössä on määritelty sisäisen tarkastuksen tarkoitus, toimivalta, asema ja vastuut sekä keskeiset toimintaperiaatteet, toimiala ja tietojensaantioikeus.

Sisäinen tarkastus toimii pääjohtajan alaisuudessa. Sisäisen tarkastuksen kohteena voivat olla tarkastusviraston kaikki projektit, toiminnot ja prosessit, vastattavana tai välitettävänä olevien varojen hoito sekä kaikki muut toiminnot, joihin tarkastusvirastolla on valvontavelvoite ja -oikeus. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on avustaa pääjohtajaa varmistamaan, että tarkastusvirastossa toteutetaan sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön sekä niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukaiset menettelyt.

Sisäinen tarkastus perustuu vuosittaiseen tarkastussuunnitelmaan, jonka laatimisessa otetaan huomioon viraston keskeiset toiminnot ja niihin liittyvät riskit. Sisäisessä tarkastuksessa noudatetaan soveltuvin osin sisäisen tarkastuksen ammattistandardeja. Sisäisen tarkastuksen tehtävää toteuttaa sisäinen tarkastaja ja tehtävää hoitaa Jani Leinonen. Tehtävään osoitetaan vuosittain noin 15–20 henkilötyöpäivää.

Sisäisen tarkastuksen toteuttamat tarkastukset ovat viime vuosina kohdentuneet viraston hankintoihin, työajanseurannan prosesseihin, kanteluiden käsittelyyn tarkastusvirastossa, tiedonhallintalain toimeenpanoon sekä omaisuuden hallintaan ja viraston henkilöstöetuihin. Lisäksi sisäinen tarkastaja on vuosittain mukana sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman valmistelussa.

7 Talouden linjaukset ja määrärahalaskelma

Tarkastusviraston määrärahakehyslaskelmassa 2026–2029 (liite 1) on arvioitu talousarvioesitysten kokonaistaso vuosikohtaisesti siten, että laskelmissa ei ole huomioitu eduskunnan virkaehtosopimuksesta 1.3.2025–29.2.2028 johtuvia palkkamenojen tarkistuksia vuodesta 2027 eteenpäin. Laskelmasta ilmenee talousarvioesitysten määrärahojen jakautuminen palkkoihin, toimitilojen vuokriin ja muihin toimintamenoihin. Palkkamenot on arvioitu laskelmassa vuoden 2026 palkkatason mukaisesti sisältäen virkaehtosopimuksen mukaiset palkantarkistukset. TTS-laskelmassa (liite 2) esitetään edellisten lisäksi arvonlisäveromenot ja menojen muutokset vuosina 2026–2029.

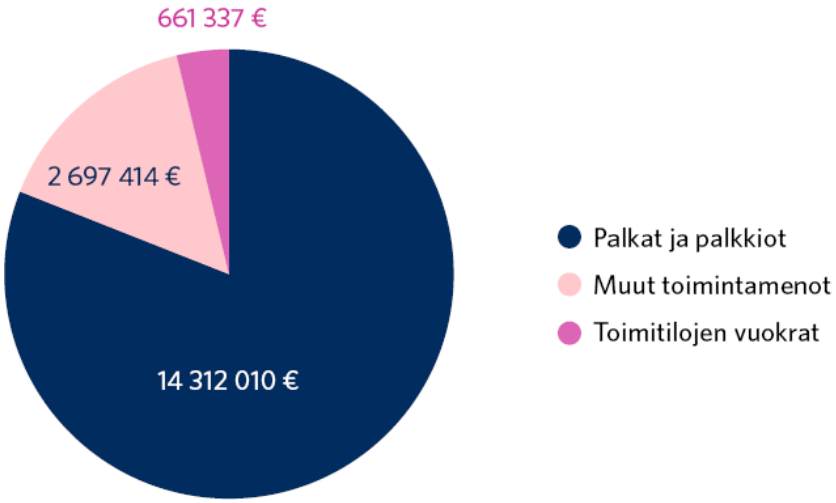

Kuvio 2: Määrärahojen suunniteltu jakautuminen vuonna 2026.

7.1 Toimintamenot

Tarkastusviraston toimintamenoihin käytettäväksi tarkoitettu määräraha on budjetoitu siirtomäärärahaksi (2 v), kuten valtion muidenkin virastojen toimintamenot. Valtiontalouden tarkastusviraston vuoden 2026 talousarvioesityksessä on toimintamenoiksi esitetty yhteensä 17 993 000 euroa.

Tarkastusviraston talousarvioesityksessä vuodelle 2026 on huomioitu eduskunnan pääluokassa toteutettavat oma-aloitteiset säästötavoitteet. Tarkastusvirastoa koskeva alkuperäinen säästöosuus oli yhteensä 139 000 euroa vuonna 2026 ja edeltävän vuoden säästöjen kanssa yhteensä, se vastasi 35 prosenttia tarkastusvirastolle linjatusta 554 000 euron kokonaissäästötavoitteesta, joka huomioidaan porrastaen eri vuosien talousarvioissa (10 prosenttia vuonna 2025, 35 prosenttia vuonna 2026 ja 100 prosenttia vuonna 2027). Tämän lisäksi kansliatoimikunta linjasi 8.5.2025 kehysriihipäätöksen mukaisesti, että eduskunnan oma-aloitteisten lisäsäästöjen tarkastusviraston osuus on 60 000 euroa vuonna 2026 ja 112 000 euroa vuonna 2027. Syksyn 2025 budjettiriihen päätösten johdosta tarkastusviraston uudeksi lisäsäästöksi sovittiin 34 000 euroa alkaen vuodesta 2027. Täten tarkastusviraston säästöosuus on yhteensä 199 000 euroa vuonna 2026 ja 506 000 euroa vuonna 2027. Kokonaissäästöosuus vuosina 2025–2027 on yhteensä 760 000 euroa. Kaikki asetetut säästötavoitteet on huomioitu tarkastusviraston määrärahalaskelmissa vuosille 2026–2029.

Tarkastusvirastolle on valmisteltu uutta lakisääteistä poliittisen mainonnan valvontatehtävää, joka perustuu vuonna 2025 voimaan astuvaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen poliittisen mainonnan avoimuudesta ja kohdentamisesta (2024/900). Uusi tehtävä on suunniteltu alkavan vuoden 2026 alusta ja sitä vastaava määräraha on

sisällytetty viraston talousarvioesitykseen 2026. Uudesta tehtävästä johtuvana pysyvänä lisäyksenä htv-kehykseen sisältyy kaksi henkilötyövuotta ja toimintamenomäärärahan osalta pysyvänä lisäyksenä yhteensä 220 000 euroa (200 000 euroa palkkamenoihin ja 20 000 euroa muihin pysyviin menoihin).

Määräraha- ja kehyslaskelmissa on vuonna 2026 palkkamenojen mitoituksessa huomioitu lisäyksenä eduskunnan virkaehtosopimuksessa 2025–2028 sovitut palkkojen tarkistukset (2,4 prosenttia 1.7.2025 lukien ja 3,0 prosenttia 1.10.2026), yhteensä 442 000 euroa. Palkantarkistuksia ei ole huomioitu vuodesta 2027 alkaen. Vuonna 2027 virkaehtosopimuksesta johtuvien palkantarkistusten määräksi arvioidaan yhteensä 404 000 euroa ja vuonna 2028 yhteensä 270 000 euroa.

Finanssipolitiikan valvontatehtävä on esitetty siirrettäväksi tarkastusvirastolta talouspolitiikan arviointineuvostolle vuonna 2026. Muutosta ei ole huomioitu tarkastusviraston talousarvioesityksessä 2026.

Tarkastusviraston muihin toimintamenoihin sisältyy investoinneista ja digikehittämisestä johtuvat menot, pysyvät vuokra- ja palveluhankintamenot, järjestelmien kehittämis- ja ylläpitomenot sekä henkilöstön työterveyshuolto- sekä koulutus- ja matkustusmenot.

7.2 Investointimenot

Tarkastusvirastossa käynnistyy suunnittelukauden alkupuolella digitalisaatiohankkeeseen liittyvät toimenpiteet, kuten pilvipalveluiden käyttöönottoon liittyvät mahdolliset investoinnit. Lisäksi suunnittelukaudella vuosina 2026–2027 uudistetaan puolue- ja vaalirahoitusjärjestelmä.

8 Henkilöstösuunnitelma

Tarkastusviraston henkilöstöpoliittiset linjaukset perustuvat tarkastusviraston arvoihin ja niillä toteutetaan viraston strategiaa. Henkilöstövoimavarojen johtamisen tavoitteena on strategian mukaisesti hyvinvoiva, motivoitunut, ammattitaitoinen ja ammattitaitoa jatkuvasti ylläpitävä ja kehittävä henkilöstö.

8.1 Henkilöstövoimavarojen käyttö

Henkilöstövoimavarat kohdennetaan toiminnoittain henkilöstövoimavarakehyksen 2026–2029 mukaisesti (liite 4). Henkilöstövoimavarakehys ennustaa suunnittelukaudella henkilöstön palkkamenot ja henkilöstötyövuodet.

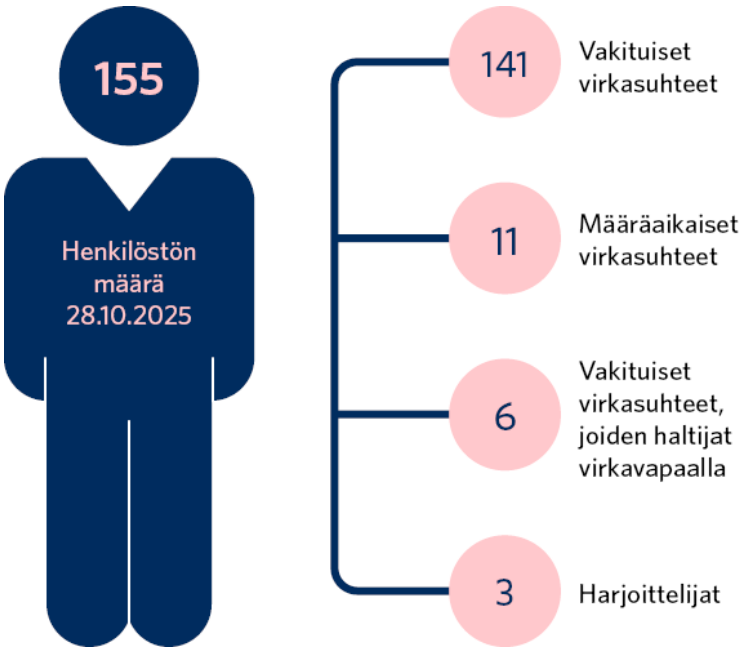

Kuvio 3: Henkilöstötilanne 28.10.2025

Virastossa on toteutettu rekrytointeja etupainotteisesti eläkepoistuman korvaamiseksi. Tämän on mahdollistanut määräaikainen henkilöstöresurssikehyksen nosto. Määräaikainen resurssinosto ei ole käytettävissä vuoden 2026 alusta lukien ja tämän vuoksi tulevien vuosien rekrytointimäärät ovat edeltäviä vuosia pienemmät. Tarkastusviraston henkilöstösuunnittelun ja uusien rekrytointien lähtökohtana ovat strategiset linjaukset ja viraston ydintoimintaa tukeva henkilöstörakenne. Mahdollisuuksien mukaan uudet rekrytoinnit kohdennetaan pääsääntöisesti tarkastus- ja valvontatehtäviin. Ulkoisilla rekrytoinneilla täytetään sellaisia osaamistarpeita, joita ei voida hoitaa henkilöstökoulutuksella, sisäisillä tehtäväkierroilla tai tehtävien uudelleenjärjestelyllä. Rekrytointisuunnitelmaa laadittaessa huomioidaan tarkastusviraston henkilöstön mahdollisuus osaamisen kehittämiseen sekä vaativampiin tehtäviin siirtymiseen.

Taulukko 6: Resurssisuunnitelma 2026–2028 (2033). Johto-sarakkeessa on mukana pääjohtaja ja kolme johtajaa.

Vuosi	Tarkastus-yksikkö	Valvonta-yksikkö	Yhteiset palvelut	Johto	Yhteensä	Eläköitymis-ennuste	Rekrytointi
2026	92	22	28	1+3	146	3	2
2027	92	22	28	1+3	146	3	3
2028	92	22	28	1+3	146	4	4
2028–2033	92	22	28	1+3	146	10	-

Lisäksi viraston yhteinen harjoittelijakiintiö on 3 htv. Harjoittelijoiden palkkaaminen nähdään merkityksellisenä erityisesti työnantajakuvan kannalta.

Vuoteen 2025 verrattuna muutoksia tuo määräaikaisen resurssikehyksen (5 htv) poistuminen. Lisäksi luvuissa on huomioitu valmistelussa olevat muutokset liittyen poliittisen mainonnan tehtäviin (lisäys 2 htv). Tarkastusyksikön resurssikehystä on nostettu kahdella henkilötyövuodella ja yhteisten palveluiden kehystä laskettu kahdella henkilötyövuodella.

8.2 Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Tarkastusviraston strategiseksi mahdollistajaksi on määritetty, että viraston henkilöstö on ammattitaitoista ja motivoitunutta ja että työyhteisö voi hyvin. Henkilöstön ammattitaitoa pidetään yllä tarjoamalla laajasti mahdollisuuksia kouluttautumiseen ja työssäoppimiseen. Erityisesti työssäoppiminen on tunnistettu virastossa keskeiseksi osaamisen kehittämisen keinoksi.

Vaaditut osaamiset ja oppimistavoitteet

Osaamisen johtamiseen kuuluvat jokaisen virastolaisen kanssa vuosittain käytävät kehityskeskustelut sekä niiden pohjalta laadittava osaamisen kehittymistä tukeva kehittymissuunnitelma. Jokainen virastolainen vastaa tehtäviensä vaatiman ammattitaidon ja osaamisen ylläpitämisestä ja kehittämisestä. Vuonna 2023 aloitettu tehtäväkohtaisten ja viraston yhteisten osaamisten määrittely saatiin valmiiksi syksyllä 2025 siten, että nyt kaikkiin viraston tehtäviin on määritetty tarvittava osaaminen. Osaamiskartoitusten tuloksia hyödynnetään suunnittelukaudella osaamisen kehittämisen suunnittelussa sekä koulutussuunnitelmassa. Tarkastajien osaamisen kehittämistä toteutetaan Tarkastusosaamisen kehittämisen ohjeen mukaisesti.

Tarkastusosaamisen kehittämisen ohjeessa on kuvattu, että kehityskeskusteluissa esihenkilöt asettavat tarkastajille tavoitteita ja luovat kehittymispolkuja, joissa otetaan yksilökohtaisesti huomioon tarkastajan osaamisen ja kokemuksen määrä. Kokeneiden tarkastajien ja uusien tarkastajien kehittymispolut ovat erilaiset. Kehittymispolkujen määrittämistä jatketaan suunnittelukaudella ja tavoitteena on laajentaa kehittämispolkujen luominen koskemaan koko henkilöstöä.

Koko virastoa koskevassa osaamisen kehittämisessä painottuu digiosaamisen kehittäminen. Yhteiset digiosaamiset on kartoitettu vuonna 2024 ja syksyllä 2025 toteutetusta viraston digikyvykkyyskyselystä saadaan lisää perusteita digiosaamisen kehittämiseksi. Yhteisillä koulutustarjontaratkaisuilla mahdollistetaan digiosaamisen kehittäminen mahdollisimman matalalla kynnyksellä. Viraston oman tekoälykoulutuksen sekä ulkopuolisten koulutusten mahdollistamisen keskeisenä tavoitteena on tukea virastossa käyttöön otettujen tekoälytyökalujen hallittua ja tehokasta käyttöönottoa. Koulutustarjonnan avulla varmistetaan, että tekoälyä hyödynnetään turvallisesti ja eettisesti sekä että henkilöstöllä on tehtäviensä edellyttämä tekoälyn lukutaito.

Viraston valmiussuunnitelma on päivitetty vuonna 2025. Valmiussuunnitelman toteuttaminen edellyttää henkilöstöltä monipuolista osaamista, joka kattaa sekä normaaliolojen häiriötilanteet että poikkeusolot. Henkilöstölle järjestetään koulutusta varautumisen periaatteista, häiriötilanteiden vaikutuksista ja toiminnan jatkuvuuden turvaamisesta. Tavoitteena on, että jokainen ymmärtää oman roolinsa ja tehtävänsä poikkeustilanteissa.

Vuoden 2025 henkilöstöbaron avoimien vastauksien perusteella yhtenä kehittämiskohteena nähtiin osaamisen osalta se, että osaamista ja työn tekemisen tapoja tulisi jakaa enemmän tiimien sisällä ja viraston laajuisesti. Vastauksissa toivottiin osaamisen laajempaa hyödyntämistä ja tiedon jakamisen kulttuurin kehittämistä. Osaamisen jakamisen ja tiedon hyödyntämisen toimintamalleja suunnitellaan yhdessä henkilöstön kanssa. Yhteissuunnittelun avulla tunnistetaan parhaat käytännöt ja kehitetään ratkaisuja, jotka tukevat sekä tiimien sisäistä että viraston laajuista osaamisen jakamista. Tavoitteena on luoda toimintatapoja, jotka vahvistavat tiedon jakamisen kulttuuria ja mahdollistavat osaamisen laajemman hyödyntämisen koko organisaation hyväksi.

Esihenkilötyö

Viraston esihenkilötehtävissä toimiville on annettu tehtävään määräykset 31.12.2027 saakka. Vuonna 2023 esihenkilöille toteutettiin 360-arviointi, jonka avulla kartoitettiin esihenkilötyön vahvuudet ja kehityskohteet. Syksyllä 2025 esihenkilötyötä arvioitiin uudelleen osana lakisääteistä työpaikkaselvitystä. Esihenkilötyötä arvioidaan myös vuosittaisessa henkilöstöbarossa. Vuoden 2025 tuloksissa esihenkilötyön indeksi on kaikista arvioiduista osa-alueista korkein, 3,50 eli esihenkilötyöhön virastossa ollaan kokonaisuutena erittäin tyytyväisiä. Esihenkilötyön osalta voidaan todeta, että suunnittelukaudella keskitytään osaamisen ylläpitoon.

8.3 Työhyvinvointi

Viraston strategian mukaisesti tarkastusvirasto huolehtii henkilöstön työhyvinvoinnista. Työhyvinvoinnin painopisteet määritetään syksyllä 2025 toteutettavien työpaikkaselvityksen ja siihen liittyvien henkilöstökyselyn ja esihenkilöhaastatteluiden sekä henkilöstöbaron perusteella.

Suunnittelukauden alussa pitkäaikaisen työterveystoimijan vaihtuminen edellyttää erityistä huomiota työterveysyhteistyön prosessien ja toimintamallien vahvistamiseen. Muutostilanteessa varmistetaan, että keskeiset ja toimivat käytännöt siirtyvät uuden palveluntuottajan kanssa sovellettaviksi, ja että yhteistyö tukee henkilöstön työkyvyn ennaltaehkäisevää edistämistä. Prosessien ja toimintamallien systemaattinen läpikäynti sekä niiden kehittäminen yhdessä uuden työterveystoimijan kanssa mahdollistaa sen, että työkykyä ylläpitävät ja edistävät toimenpiteet ovat suunnitelmallisia, vaikuttavia ja viraston strategian mukaisia. Tavoitteena on varmistaa henkilöstön hyvinvointi ja työkyky koko suunnittelukauden ajan sekä ehkäistä työkyvyttömyysriskien syntymistä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Syksyllä 2025 toteutetun henkilöstöbaron ja lakisääteisen työpaikkaselvityksen vastauksien perusteella määritetään viraston työhyvinvointi- ja työkykytavoitteet. Tavoitteet määritetään siten, että osa tavoitteista on nykyisellään vahvuuksiksi tunnistettuja ylläpidettäviä asioita ja toiset taas kehittämiskohteiksi tunnistettuja kehitettäviä tavoitteita. Määritettävät tavoitteet ohjaavat mm. työsuojelutoimikunnan työtä. Tavoitteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan säännöllisesti. Yhtenä mittarina on fiilismittari.

Tarkastusvirastossa on käytössä henkilöstön työkykyä ja suoriutumista tukemaan aktiivisen tuen toimintamalli, kriisiopas erilaisten kriisien varalle, ohje häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ehkäisystä ja käsittelystä sekä toimintaohje päihdeongelmatilanteissa. Työ toimintamallien tunnetuksi tekemiseksi ja soveltamiseen jatkuu. Työkykyjohtamisen ja varhaisen tuen toimintamallien tukena hyödynnetään käyttöönotettavaa Sirius-järjestelmää. Tavoitteena on, että kehityskeskusteluissa laaditun henkilökohtaisen kehittymissuunnitelman toteutumista seurataan jatkuvan keskustelun kautta.

Henkilöstön tasa-arvoinen ja yhdenvertainen kohtelu varmistetaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisilla toimenpiteillä. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan kausi on 1.5.2024–31.12.2026. Viraston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu vuosille 2023–2026.

Työsuojeluvaalit järjestetään loppuvuodesta 2025 nykyisen toimikunnan toimikauden päättyessä ja uusi toimikunta nimetään ajalle 1.1.2026–31.12.2029.

Lisäksi virastossa tuetaan henkilöstön hyvinvointia mm. kustantamalla yritysmaratonin, viikoittaisen sählyvuoron sekä virastojen välisen jalkapallosarjan osallistumiskulut. Henkilöstöetuna henkilöstöllä on mahdollisuus hyödyntää virike-etua omatoimiseen liikuntaan ja vaihtaa osa virike-etua käytettäväksi hierontaan.

Liitteet

Liite 1: Määrärahakehyslaskelma 2026–2029

	2024 TP	2025 TA	2026 TAE	2027 TAE	2028 TAE	2029 TAE
Talousarvio/määrärahakehys	**17 585 000**	**17 530 000**	**17 993 000**	**17 487 000**	**17 487 000**	**17 487 000**
Siirtyy edelliseltä vuodelta	3 452 522	3 955 037	3 814 277	3 673 517	3 211 757	2 749 997
Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	**21 037 522**	**21 485 037**	**21 807 277**	**21 160 517**	**20 698 757**	**20 236 997**
Palkat ja palkkiot	13 690 477	14 312 010	14 554 010	14 554 010	14 554 010	14 554 010
Toimitilojen vuokrat	642 074	661 337	681 177	701 612	722 660	744 340
Muut toimintamenot	2 749 933	2 697 414	2 898 573	2 693 138	2 672 090	2 550 410
Käyttö yhteensä	**17 082 485**	**17 670 761**	**18 133 760**	**17 948 760**	**17 948 760**	**17 848 760**
Siirtyy seuraavalle vuodelle	3 955 037	3 814 277	3 673 517	3 211 757	2 749 997	2 388 237

Liite 2: Määrärahalaskelma (TTS-laskelma)

Valtiontalouden tarkastusvirasto **Toiminta- ja taloussuunnitelma 2026–2029(2030)**

Tarkistetut suunnitelmatiedot

Vastuualue	2024	2025	2026	2026	-	2027	-	2028	-	2029	-	2030
Palkka- ja toimintamenot	**TP**	**TA**	**TAE**	**Muutos +/- €**	**TTS 2027**	**Muutos +/- €**	**TTS 2028**	**Muutos +/- €**	**TTS 2029**	**Muutos +/- €**	**TTS 2030**	**Muutos +/- €**
VTV (siirtomääräraha 2 v.)	**17 585 000**	**17 530 000**	**17 993 000**	**463 000**	**17 487 000**	**-506 000**	**17 487 000**	**0**	**17 487 000**	**0**	**17 487 000**	**0**
Palkkamenot	13 690 477	14 312 010	14 554 010	242 000	14 554 010	0	14 554 010	0	14 554 010	0	14 554 010	0
Toimintamenot	3 392 007	3 358 750	3 579 750	221 000	3 394 750	-185 000	3 394 750	0	3 294 750	-100 000	3 194 750	-100 000
Toimintamenot mom. 21.40.01 tilinpäätös	**17 585 000**	**17 530 000**	**17 993 000**	**-**	**17 487 000**	**-**	**17 487 000**	**-**	**17 487 000**	**-**	**17 487 000**	**-**
Toimintamenojen käyttö/vuosi	**17 082 484**	**17 670 760**	**18 133 760**	**-**	**17 948 760**	**-**	**17 948 760**	**-**	**17 848 760**	**-**	**17 748 760**	**-**
Siirtyvä erä	3 452 522	3 955 037	3 814 277	-140 760	3 673 517	-140 760	3 211 757	-461 760	2 749 997	-461 760	2 388 237	-361 760
Käytettävissä määrärahaa yht.	21 037 522	21 485 037	21 807 277	-	21 160 517	-	20 698 757	-	20 236 997	-	19 875 237	-
Arvonlisäveromenot yht. (21.40.29)	**493 575**	**700 000**	**700 000**	**0**	**650 000**	**-50 000**	**650 000**	**0**	**650 000**	**0**	**650 000**	**0**
Toiminta- ja alv-menot yhteensä	**17 576 059**	**18 370 760**	**18 833 760**	**-**	**18 598 760**	**-**	**18 598 760**	**-**	**18 498 760**	**-**	**18 398 760**	**-**
+/- Muutos yhteensä	**-**	**-**	**-**	**785 240**	**-**	**-881 760**	**-**	**-461 760**	**-**	**-561 760**	**-**	**-461 760**

Siirtomääräraha

Tarkastusviraston toimintamenoihin käytettäväksi tarkoitettu määräraha on budjetoitu siirtomäärärahaksi (2 v) aivan kuten valtion muidenkin virastojen toimintamenot. Valtion talousarviolain mukaan siirtomääräraha voidaan kokonaan tai osaksi siirtää käytettäväksi tulo- ja menoarvioon ottamisvuotta seuraavien kolmen varainhoitovuoden aikana, jollei tulo- ja menoarviossa asianomaisen siirtomäärärahan kohdalla ole määrätty, että siirtomääräraha voidaan siirtää käytettäväksi vain seuraavan varainhoitovuoden aikana. Tästä syystä kehystaulukkoon on lisätty siirtomäärärahan luonteen takia sarake Toimintamenojen käyttö/vuosi. Varainhoitovuoden päätyttyä käyttämätön osa siirtomäärärahasta voidaan siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle käytettäväksi. Siirtomäärärahan siirto tehdään tilinpäätöksen yhteydessä. Se on kyseisen tilikauden talousarviomeno, mutta liikekirjanpidon meno vasta todellisena käyttövuonna. Siirtomäärärahaa voidaan siten käyttää useampi vuotisten hankkeiden toteuttamiseen.

Liite 3: Henkilöstövoimavarakehys 2026–2029

Henkilöstövoimavarakehys	2026	2027	2028	2029
Henkilöstökulujen ennuste (€)	15 092 002	15 558 743	15 936 669	15 971 114
Henkilöstökulujen ennuste pl. lomarahojen vaihdot (€)	14 895 806	15 356 479	15 729 492	15 763 490
Henkilöstökulujen tavoite (€)	14 554 010	14 554 010	14 554 010	14 554 010
Tavoite – Ennuste	-537 992	-1 004 733	-1 382 659	-1 417 104
Htv-ennuste (htv=180 htp)	153,8	153,4	154,0	153,0
Htv-tavoite (htv=180 htp)	148,5	148,5	148,5	148,5
Htv: tavoite-ennuste	-5,3	-4,9	-5,5	-4,5
Työaikajakauma päätoiminnoittain, tavoite (%, htv): Tarkastus- ja valvontatoiminta	50 % / 75,5 htv	50 % / 75,5 htv	50 % / 75,5 htv	50 % / 75,5 htv
Työaikajakauma päätoiminnoittain, tavoite (%, htv): Muu ydintoiminta	25 % / 36,5 htv	25 % / 36,5 htv	25 % / 36,5 htv	25 % / 36,5 htv
Työaikajakauma päätoiminnoittain, tavoite (%, htv): Tukitoiminta	25 % / 36,5 htv	25 % / 36,5 htv	25 % / 36,5 htv	25 % / 36,5 htv
***Työaikajakauma päätoiminnoittain, tavoite (%, htv)**: Yhteensä*	*100 % / 148,5 htv*	*100 % / 148,5 htv*	*100 % / 148,5 htv*	*100 % / 148,5 htv*
Ennuste ja tavoite henkilöstön virkarakenteesta (%, htv)				
Johto - ennuste	3 % / 4 htv	3 % / 4 htv	3 % / 4 htv	3 % / 4 htv
Johto - tavoite	3 % / 4 htv	3 % / 4 htv	3 % / 4 htv	3 % / 4 htv
Tarkastusyksikkö - ennuste	63 % / 96 htv	62 % / 95 htv	62 % / 95 htv	61 % / 94 htv
Tarkastusyksikkö - tavoite	62 % / 92 htv	62 % / 92 htv	62 % / 92 htv	62 % / 92 htv
Valvontayksikkö - ennuste	13 % / 21 htv	14 % / 21 htv	14 % / 22 htv	14 % / 22 htv
Valvontayksikkö - tavoite	15 % / 22 htv	15 % / 22 htv	15 % / 22 htv	15 % / 22 htv
Yhteiset palvelut - ennuste	20 % / 30 htv	20 % / 30 htv	19 % / 30 htv	20 % / 30 htv
Yhteiset palvelut - tavoite	19 % / 28 htv	19 % / 28 htv	19 % / 28 htv	19 % / 28 htv
Harjoittelijat - tavoite	2 % / 3 htv	2 % / 3 htv	2 % / 3 htv	2 % / 3 htv
Ennuste yhteensä	100 % / 154 htv	100 % / 153 htv	100 % / 154 htv	100 % / 153 htv
Tavoite yhteensä	100 % / 149 htv	100 % / 149 htv	100 % / 149 htv	100 % / 149 htv

Liite 4: Hankintasuunnitelma

Hankinnan nimi (kohde)	Kuvaus hankinnasta/hankkeesta ja sen tavoitteista	Kilpailutetaanko?	Hankintakategoria	Ennakoitu vähimmäisarvo ilman alv	Ennakoitu enimmäisarvo ilman alv	Arvio sopimuksen aloitusvuodesta	Hankinnan laajuus
PVR kokonaisuudistus	Vaali- ja puoluerahoitusvalvonnan verkkopalvelu www.vaalirahoitusvalvonta.fi on rakennettu alun perin vuonna 2009. Järjestelmään on tehty sen jälkeen tarvittavia teknisiä päivityksiä. Järjestelmä ei kuitenkaan vastaa enää parhaalla mahdollisella tavalla verkkopalveluilta edellytettäviin vaatimuksiin, joten tarkastusvirasto on päättänyt toteuttaa järjestelmän kokonaisuudistuksen, missä järjestelmä kilpailutetaan uudelleen. Kokonaisuudistuksen toteutus tapahtuu aikavälillä Q4/2025-Q1/2027.	Kyllä	ICT-hankinnat (tavarat, palvelut ja ohjelmistot)	580 000	750 000	2026	EU-hankinta
Avoimuusrekisterin jatkokehittäminen	Avoimuusrekisterin järjestelmä on saatettu loppuun vuonna 2025. Käyttöönoton ensimmäisinä vuosina olemme havainneet runsaasti kehitettäviä kokonaisuuksia tai tarvetta uusille toiminnallisuuksille. Vuonna 2026 on vielä tarve tehdä hieman sopimuskokonaisuutta enemmän kehittämistä.	Ei	ICT-hankinnat (tavarat, palvelut ja ohjelmistot)	30 000	50 000	2026	Pienhankinta
Mediaseurannan palvelut	Mediaseurannan ohjelmistopalvelu sekä julkisuusanalyysipalvelut	Kyllä	Asiantuntija- ja tutkimuspalvelut	30 000	50 000	2028	Pienhankinta
Viestintätoimistopalvelut	Viestintätoimistokumppanilta hankittavat palvelut, esimerkiksi graafinen suunnittelu ja viestintävalmennus	Kyllä	Hallinnolliset palvelut	30 000	50 000	2029	Pienhankinta
Painatuspalvelut	Julkaisujen ja pientuotteiden painatuspalvelu	Kyllä	Hallinnolliset palvelut	10 000	30 000	2026	Pienhankinta
Työasemien (tietokoneet) uusiminen	Uusitaan viraston käytössä olevat työasemat. Hankinta pyritään jaksottamaan kahdelle vuodelle. Toteutetaan mahdollisesti yhteishankintana eduskunnan kanssa.	Kyllä	Koneet, laitteet ja kuljetusvälineet	130 000	160 000	2027	EU-hankinta
Matkapuhelimien uusiminen	Uusitaan viraston käytössä olevat matkapuhelimet. Hankinta pyritään jaksottamaan kahdelle vuodelle. Toteutetaan mahdollisesti yhteishankintana eduskunnan kanssa.	Kyllä	Koneet, laitteet ja kuljetusvälineet	100 000	120 000	2028	Kansallinen hankinta

Hankinnan nimi (kohde)	Kuvaus hankinnasta/hankkeesta ja sen tavoitteista	Kilpailutetaanko?	Hankintakategoria	Ennakoitu vähimmäisarvo ilman alv	Ennakoitu enimmäisarvo ilman alv	Arvio sopimuksen aloitusvuodesta	Hankinnan laajuus
Tukiasemien uusiminen	-	Ei	Koneet, laitteet ja kuljetusvälineet	20 000	25 000	2027	Pienhankinta
AV-uudistukset	-	Ei	Koneet, laitteet ja kuljetusvälineet	20 000	25 000	2026	Pienhankinta
Pilvitoteutus tehdyn arvioinnin perusteella	Vuoden 2026 aikana tehtävän pilviarvioinnin ja toteutussuunnitelman perusteella hankitaan pilvitoteutus.	Kyllä	ICT-hankinnat (tavarat, palvelut ja ohjelmistot)	170 000	220 000	2026	EU-hankinta
Pilviylläpito (4 vuotta)	Hankitun pilvitoteutuksen ylläpito ja pienkehitys (4v)	Kyllä	ICT-hankinnat (tavarat, palvelut ja ohjelmistot)	100 000	200 000	2028	EU-hankinta
vtv.fi auditointi	VTV:n verkkopalvelun tietoturva-auditointi.	Kyllä	ICT-hankinnat (tavarat, palvelut ja ohjelmistot)	40 000	60 000	2027	Kansallinen hankinta
IT asiantuntijapalvelut 2026	Erikseen määriteltyjä asiantuntijapalveluita IT-toimintaympäristön kehittämiseen.	Ehkä	ICT-hankinnat (tavarat, palvelut ja ohjelmistot)	30 000	50 000	2026	Pienhankinta
IT asiantuntijapalvelut 2027	Erikseen määriteltyjä asiantuntijapalveluita IT-toimintaympäristön kehittämiseen.	Ehkä	ICT-hankinnat (tavarat, palvelut ja ohjelmistot)	30 000	50 000	2027	Pienhankinta
ACL, Connector ja DAB-lisenssien hankinta	Bizcon ja DAB yksinoikeudella myytävien tilintarkastuksen laskentatyökalujen suorahankinta	Ei	ICT-hankinnat (tavarat, palvelut ja ohjelmistot)	60 000	80 000	2026	Kansallinen hankinta

Hankinnan nimi (kohde)	Kuvaus hankinnasta/hankkeesta ja sen tavoitteista	Kilpailutetaanko?	Hankintakategoria	Ennakoitu vähimmäisarvo ilman alv	Ennakoitu enimmäisarvo ilman alv	Arvio sopimuksen aloitusvuodesta	Hankinnan laajuus
ACL, Connector ja DAB-lisenssien hankinta	Bizcon ja DAB yksinoikeudella myytävien tilintarkastuksen laskentatyökalujen suorahankinta	Ei	ICT-hankinnat (tavarat, palvelut ja ohjelmistot)	60 000	80 000	2027	Kansallinen hankinta
ACL, Connector ja DAB-lisenssien hankinta	Bizcon ja DAB yksinoikeudella myytävien tilintarkastuksen laskentatyökalujen suorahankinta	Ei	ICT-hankinnat (tavarat, palvelut ja ohjelmistot)	60 000	80 000	2028	Kansallinen hankinta
Microsoft lisenssihallintasopimuksen uusiminen ja lisenssien hankkiminen (vuosihinta)	Tarvittavien Microsoft-lisenssien hallintasopimuksen uusiminen ja lisenssien hankkiminen yhteishankintana eduskunnan kanssa.	Kyllä	ICT-hankinnat (tavarat, palvelut ja ohjelmistot)	90 000	120 000	2027	Kansallinen hankinta
Työasemien ja puhelimien ylläpitosopimuksen uusiminen (4 vuotta)	Työasemien ja puhelimien ylläpito- ja hallintasopimuksen uusiminen yhteishankintana eduskunnan kanssa	Kyllä	ICT-hankinnat (tavarat, palvelut ja ohjelmistot)	90 000	140 000	2028	Kansallinen hankinta
Valtori uusien palveluiden hankinta (4 vuotta)	Mahdollisten lisäpalveluiden hankkiminen toiminnan jatkuvuuden, tehostamisen ja laadun parantamisen varmistamiseksi.	Ei	ICT-hankinnat (tavarat, palvelut ja ohjelmistot)	40 000	50 000	2026	Pienhankinta
Toimitilan ylläpito 2026	Erikseen hankittavat nykyisiä ratkaisuja korvaavat tai toimintaa parantavat uudet ratkaisut.	Ehkä	Koneet, laitteet ja kuljetusvälineet	30 000	40 000	2026	Pienhankinta

Liite 5: Koulutussuunnitelma

Koko henkilöstön osalta painotetaan strategian mukaista osaamisen kehittämistä. Virastossa on määritetty kaikkiin tehtäviin tehtäväkohtaiset osaamiset. Nämä osaamiset ovat keskeisessä asemassa henkilökohtaisen kehittymissuunnitelman laatimisessa (kehityskeskustelu ja kehittymissuunnitelma Osaavassa). Koko henkilöstön osalta osaamisen kehittäminen painottuu uusien tekoälytyökalujen sekä strategian painopisteiden myötä digiosaamisen kehittämiseen. Lisäksi koulutussuunnitelmaan on nostettu tiettyjen taitojen kehittämiseen liittyviä koulutuksia.

Yksilölliset kehittymissuunnitelmat

Yksilöllistä koulutusta suunnitellaan syksyisin toteutettavien kehityskeskustelujen sekä tehtäväkohtaisten ja viraston yhteisten osaamisten osaamiskartoitusten perusteella sekä Osaavaan kirjatuista yksilöllisistä kehittymissuunnitelmista. Vuosittain käytävissä kehityskeskusteluissa kartoitetaan henkilöstön osaamista sekä tarvetta ja kiinnostusta kehittyä tarkastusviraston tunnistamien osaamistarpeiden mukaisesti. Kehityskeskustelujen tuloksena syntyvät yksilölliset, henkilökohtaiset kehittymissuunnitelmat (Osaava). Työaikaa yksilöllisten kehittymissuunnitelmien toteuttamiselle voidaan varata vähintään 5 henkilötyöpäivää henkilöä kohden.

Jokaisella virastolaisella on käytössään tekoälyn käyttöä ja digiosaamisen kehittämistä tukeva palvelu. Lisäksi jokaisella on mahdollisuus vähintään yhteen ulkoiseen koulutukseen, ja koulutuksiin on varattu käytettäväksi keskimäärin 700 € henkilöä kohden vuodessa.

Viraston omat koulutukset

Viraston omina koulutuksina toteutetaan tarkastuskoulutuksia, hankintakoulutusta, tietoturvakoulutusta sekä viestinnän koulutusta. Asianhallinnasta ja tekoälyn käytöstä tarkastusvirastossa on laadittu kurssit eOppivaan. Lisäksi sisäisesti varmistetaan, että viraston henkilöstöllä on kattava viraston toimintojen tunteminen omaa tehtävää laajemmin.

Tarkastuskoulutuksia järjestetään tarkastusosaamisen kehittämisen ohjeen mukaisesti. Koulutusta järjestetään erityisesti niiltä tarkastamisen ja kohdeosaamisen alueilta, joilla osaamiskartoitusten, kehityskeskustelujen ja tarkastustyön perusteella on sille eniten tarvetta. Tilin- ja tuloksellisuustarkastamisesta järjestetään syventävää koulutusta, jossa käydään läpi mm. uudistettuja tarkastusohjeita.

Tarkastusosaamisten kehittämiseen on laadittu osaamisalueittain kurssit eOppivaan. eOppiva mahdollistaa koulutusaineistojen läpikäymisen myös jälkikäteen ja asioiden kertaamisen. eOppivan sisältöä täydennetään jatkuvasti. Koulutuksia järjestetään läpi vuoden. Lyhyiden koulutusten ja ajankohtauskatsausten pitämistä jatketaan perjantaiaamuisin. Koulutusten järjestämisessä hyödynnetään myös viraston ulkopuolisia kouluttajia ja puhujia.

Tarkastuskoulutuksista kerätään palautetta ja koulutusta kehitetään saadun palautteen perusteella.

Päivitetyn valmiussuunnitelman edellyttämää osaamista kehitetään ja ylläpidetään koulutuksilla, harjoituksilla ja työpajoilla.

Viraston toimintojen tuntemista omaa tehtävää laajemmin edistetään mahdollistamalla koko henkilöstön osallistuminen yleisperehdytykseen kuuluviin eri toimintojen perehdytystilaisuuksiin. Myös säännöllisesti pidettävien viraston Tupakahvien ohjelmaa kehitetään siten, että se tukee tutustumista VTV:n eri toimintoihin. Tarkastusosaamisten eOppiva-koulutuksista määritetään myös koko henkilöstölle osaamisen laajentamiseksi soveltuva kokonaisuus.

Ammattitutkinnot

Virasto kannustaa tarkastajia pätevöitymään ammattitutkinnoin, joista keskeisimmät ovat tilintarkastajatutkinnot. Lisäksi on mahdollista suorittaa tarkastustoimintaan liittyviä muita sertifiointitutkintoja.

Työssä oppiminen

Osaamisen kehittäminen on jatkuvaa ja tapahtuu arjessa eri työtehtävissä. Tavoitteena on ottaa käyttöön uusia osaamisen jakamisen tapoja, jotka mahdollistavat tiedon ja kokemusten siirtymisen tiimi- ja yksikkörajojen yli. Työssä oppimista tuetaan aktiivisesti, ja palautteen antaminen sekä vastaanottaminen ovat luonteva osa päivittäistä toimintaa. Tiimityössä korostuvat sekä muilta oppiminen että oman osaamisen jakaminen koko organisaation hyväksi.

Taulukko 7: Koulutukset henkilöstöryhmittäin

Henkilöstöryhmä	Koulutus
Koko henkilöstö	Digitalisaation ja teknologiakehittämisen edellyttämä koulutus ja tuki Valmiussuunnitelman mukainen koulutus. VTV:n toimintojen tunteminen: osallistuminen perehdytystilaisuuksiin ja Tupakahveille Yksilöllisten kehittymissuunnitelmien mukainen koulutus Hankintakoulutus Viestintäkoulutus Muu työtehtäviä tukeva koulutus
Johto ja esihenkilötehtävissä toimivat	Esihenkilötyötä tukevat koulutukset
Tarkastustehtävissä toimivat	Viraston tarjoama tarkastuskoulutus ja oppimisen tuki, eOppiva Muu työtehtäviä tukeva ulkoinen koulutus Sisäiset osaamisen kehittämistä tukevat verkostot (esimerkiksi ICT-tarkastus) Ulkoiset ammatilliset verkostot (esimerkiksi Valtionhallinnon tarkastajat ry, Sisäiset tarkastajat ry) Ammattitutkinnot ja niihin valmistautuminen
Sisäisissä ja tukipalvelutehtävissä toimivat	Työtehtäviä tukevat koulutukset, koulutusohjelmat ja/tai ammattitutkinnot
Uudet ja hiljattain aloittaneet virkamiehet	Perehdytyskoulutus ja perehtymisen tuki Virkamiesosaaminen (eOppivan kurssi)

Valtiontalouden tarkastusvirasto
Porkkalankatu 1 | PL 1119 | 00101 Helsinki
Puhelin 09 4321 | vtv.fi